

BİR VARMIŞ, BİR YOKMUŞ!

Tek adam yönetimi, dış politika, iç politika ve ekonomideki en temel politikalarını, bir gerekçe bile açıklamaksızın terk etti. 'Yerli milli' siyaset, 'dik duruş' ve 'istikrar' iddiaları masal oldu.

G Ü N L Ü K

www.evrensel.net

evrensel

emek evrenseldir

26 Ocak 2024 Cuma ◆ Yıl: 23 ◆ Sayı: 8176 ◆ Fiyat: 7 TL

İŞTE ÇOCUK CEHENNEMİ MESEM

1.3 milyon çocuğun eti de kemiği de sermayenin

Fotoğraf: Volkan Pekal/Evrensel

Peş peşe 'çocuk işçi' ölümleriyle gündeme gelen MESEM uygulaması, sermayenin tüm kesimlerine yaranan bir ucuz emek cehennemine dönüştü. Küçük sanayide, KOBİ'lerde, fabrikalarda 1.3 milyon öğrenci tatil tanımaksızın çalıştırılıyor. Devlet patronlar adına tüm maliyeti üstlenmiş durumda ama işçi sağlığı ve güvenliği için hiçbir denetim mekanizması yok.

ÜCRET DE SİGORTA DA DEVLETTEN

MESEM kapsamında ortaokulu bitiren her öğrenci haftanın dört günü işte bir günü okulda olmak üzere ucuz iş gücü olarak kullanılıyor. Çıraklara asgari ücretin 3'te 1'i, kalfalara yarısı ödeniyor ve tamamını devlet karşılıyor. Patronun cebinden 5 kuruş çıkmıyor.

'BURADA HERKESİN ELİ KOLU YARALI'

İSTANBUL'daki Kadosan Oto Sanayi Sitesi'ndeki hemen her iş yerinde en az bir 'öğrenci' var. Okullar tatil olduğunda çocuklar daha fazla çalıştırılıyor. Bir öğrenci yaşadığı iş kazasını anlatırken, "Burada herkesin eli kolu mutlaka yaralıdır" diyor.

'BİR MOTOR KADAR DEĞERİMİZ YOK'

ANKARA OSTİM'de de durum farklı değil. Öğrenciler 'eve etmek götürmek ve ustalık belgesi almak' için MESEM'li olduklarını anlatıyor ve ekliyor: "Bir motor kadar değerimiz yok. Asgari ücretin 3'te 1'ini verip 10 yıllık işçinin yaptığı işi bekliyorlar."

'ÖĞRENCİLERE İŞ DEĞİL BURS VERİLSİN'

ANKARA Emek Gençliği, mevcut mesleki eğitim programının ölüm saçan bir sömürü programına dönüştüğüne işaret ederek "MESEM'lerde kölece çalışma koşulları son bulmalı. Mesleki eğitim gören, ihtiyacı olan her öğrenciye burs verilsin" çağrısı yaptı. s.3

EĞİTİM BAKANI 'TATİLDE DİNLENİN' DİYOR AMA...

MİLLÎ Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, her tatil başlarken şablon haline gelmiş açıklamalar yapıyor: "Çocuklar tatilde dinlenin, keşfedin vs." Ama çalışırken ölen 'çocuk işçiler' hepten unutulmuş. Bakan şöyle bir çağrıda bulundu mu acaba: "Patronlar, etini kemiğini size teslim ettiğimiz, parasını kamudan ödediğimiz, angarya çalıştırdığınız şu çocuk işçileri tatilde bari çalıştırmayın."

Adnan Gümüş'ün yazısı s.2'de

NATO VAR, MAVİ VATAN YOK

İSVEÇ'in NATO üyeliğinin TBMM'den AKP öncülüğünde geçmesinin ardından tek adam yönetiminin iddialı dış politika söylemlerindeki 'U dönüşleri' yeniden gündemde. Finlandiya'nın NATO üyeliğine karşı çıkarken "İsveç çok olacak" diyen Erdoğan nihayetinde her iki ülkenin üyeliğine de yol verdi. 'Darbeci Sisi' ile diplomatik yakınlaşma, bir dönem köpürtülen 'Mavi Vatan' doktrininin rafa kaldırılması da hatırlarda.

FAİZ ETRAFINDA DÖNMEZDOLAP

BAŞTA para politikası olmak üzere temel ekonomik siyaset 2018'den beri peş peşe değişti. Berat Albayrak'la "Faiz sebep enflasyon sonuç" dönemi başladı. Bir süre sonra Lütfi Elvan ve Naci Ağbal ile faiz artırıldı. Dört ay sonra bundan da vazgeçildi ve Nurettin Nebati ile "Faiz yok, Nas var" dönemi başladı. 2023 seçiminden sonra ise Mehmet Şimşek yönetiminde sert bir kemer sıkıma geçildi. Faiz yüzde 8,5'tan 45'e yükseldi.

AYASOFYA'DAN MÜLTECİLERE

İç siyasette de 'ilke' düzeyinde konulan iddialar bir bir terk edildi. Cumhurbaşkanı'nın halkın yüzde 50+1 ile seçtiği düzenlemeyi getiren Erdoğan, azalan oyları nedeniyle bu uygulamadan geri adım atma niyetinde olduğunu açıkça söyledi. Ayasofya'nın ibadete açılması için önce "Siyasi boyutu var. Oyuna gelmem" demişti. Sonra büyük gü-rültüyle ibadete açtı. Mülteciler konusunda da 'rüzgara göre' söylem değiştirdi. s.7

NATO DA YERLİ VE MİLLÎ OLDU!
Ahmet Yaşaroğlu'nun yazısı sayfa 7'de

Kurum İstanbul'a 5 yılda 650 bin konut yapacakları vaadinde bulundu.

'KURUM TERCİHİ, AKP SERMAYESİNE YENİ ALAN AÇMA ÇABASI' s.6

KAYYUM DÜĞMEYE BASTI: SEÇİM ÖNCESİ YIKIM s.8

Fotoğraf: Dilan Temiz/Evrensel

Faşist partiyi yasaklamak tek başına çözüm değil

ALMANYA'da sokakta yükselen ses AfD'nin yasaklanması yönünde bir adıma destek verme yönünde. Ancak yasağın tek başına çözüm olmayacağı da ortada. Zira yükselişin nedenleri ortadan kaldırılmadan atılacak bir adım ters tepebilir ve faşist örgütlerin işine yarayabilir.

Yücel Özdemir'in yazısı sayfa 9'da

'Tabandaki öfke miting iptaliyle dinmez'

HARB-İŞ sendikasının, ek zam talebiyle cumartesi günü yapılması planlanan Ankara mitingini iptal etmesine işçiler tepkili. Harb-İş üyesi işçiler, "Tabandaki öfkeyi dindirmeyi amaçlıyorlar ama dinmez. Harekete mani olmayın" dedi. s.4

ÖZAK İŞÇİLERİYLE DAYANIŞMA İSTANBUL'DA DA SÜRÜYOR s.4

HEDEF GÖSTERİLEN AKADEMİSYEN İÇİN EYLEM

‘İş güvencesini ve laikliği savunuyoruz’

“İbadethane tartışması” sonrasında hedef gösterilen Araştırma Görevlisi Zeliha Gizem Sayın’a destek vermek için Kadir Has Üniversitesi Cıbalı Kampüsü önünde basın açıklaması düzenlendi. Eğitim Sen 6 No’lu Üniversiteler Şubesi, Vakıf Üniversiteleri Dayanışma Meclisi, Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği ve Sosyal-İş’in düzenlediği açıklamada üniversite yönetiminin başlattığı soruşturma kapsamında savunma verecek Sayın’a destek açıklaması yapıldı.

Açıklama öncesinde konuşan Gizem Sayın, hakkındaki işten atıldığı yönündeki iddiaların gerçek olmadığını ancak kendisine sözlü olarak kurumla çalışmaya devam edemeyebileceği yönünde bir uyarı iletilildiğini ifade etti.

‘GELECEĞİMİZE SAHİP ÇIKACAĞIZ’

Eğitim Sen İstanbul Üniversiteler Şubesi’nden Beyzade Gizem Sayın’ın iş akdinin sona ereceğine dair bir bilginin hem kamuoyunda hem de üniversite içinde dolandığını ifade ederek “Gerici, ırkçı, cinsiyetçi cemaat ve tarikatların içinde cirir attığı değil, toplum ve doğa yararına bilim üretilmediği üniversiteyi savunuyoruz. Özgür, özerk, bilimsel akademiye; geleceğimize sahip çıkıyoruz” dedi. KESK İstanbul Şubeler Platformu adına konuşan Barış Uluoçak ise laikliğin kazanımlarının yok edilmeye çalışıldığını dikkat çekerek “Anaokullarına kadar cemaat ve tarikatların örgütlenmiş olduğu vakıflar, dernekler cirir atıyor. Özgür, bilimsel eğitim savaşını

Fotograf: Evrensel

veren üniversitelerimiz de bu dini kuşatmadan payını alıyor. Bu kuşatmayı kabul etmeyeceğiz” diye konuştu.

Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Yüksek de “Bu sorunlar diğer üniversitelerde de yaşanıyor. Hepimizin ifade özgürlüğünü ve iş güvencesini savunması gerekiyor” dedi. Eğitim Sen Yükseköğretim ve Eğitim Sekreteri Evrim Gülez ise “Öğrencilerimizi, akademisyenleri, toplumsal hayatımızı ve bu ülkenin vatandaşlarını karanlığa teslim etmeyeceğiz. Laikliği savunmaya devam edeceğiz. Başta Gizem Sayın olmak üzere Kadir Has Üniversitesinde çalışan tüm hocaların yanındayız” ifadelerini kullandı.

‘KEYFİ TUTUMLARIN KARŞISINDA DURACAĞIZ’

Basın açıklamasını okuyan Eğitim Sen İstanbul 6 No’lu Şube Başkanı Burak Çetiner de AKP iktidarında üniversitelere yönelik baskının hiç olmadığı kadar arttığını ifade ederek “Tarikat, cemaat ve vakıfların üniversitelerde propaganda ve provokasyonları baskı aracı olarak kullanılmaya devam ediyor. Gizem Hoca’ya yapılan bu saldırıyı, üniversitelerde laikliği ve bilimsel eğitimi hedef alan bir saldırı olarak görüyoruz” dedi.

Sayın’a Kadir Has Üniversitesi tarafından soruşturma açıldığını ve derslerine fiili olarak girmesinin engellendiğini ifade eden Çetiner, Sayın’ı tehdit eden ve videosunu izni olmaksızın paylaştan öğrencileri koruyan TÜGVA üyelerinin protokol gibi ağırlandığını hatırlattı.

Sayın’ın işten atıldığı iddialarına da değinen Çetiner, “Bu keyfi tutumların devam ettiren ve akademisyenleri güvencesiz kadrolara mahkum eden, iş güvencesini yok sayan tüm üniversitelerin karşısında sesimizi yükletmeye devam edeceğiz. İş güvencesini ve özlük haklarını kaybetme tehdidi altında olan tüm akademisyenlerinin yanında olduğumuzu buradan bir kez daha ifade ediyoruz. Neoliberal üniversite yönetimi politikalarının karşısında güçlü bir şekilde duracağız” dedi. (İSTANBUL/EVERENSEL)

Uzaklaştırma kararına karşı açtığı davayı kazandı

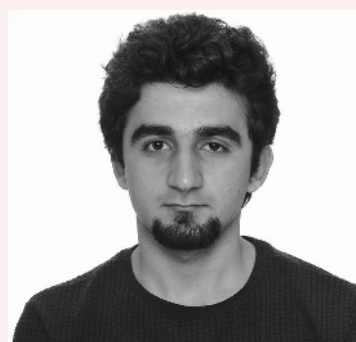
Fotograf: Evrensel

BOĞAZİÇİ Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümündeki görevinden uzaklaştırılan Akademisyen Tolga Sütü, karara karşı açtığı davayı 15 ay sonra kazandı.

Sütü, kararı X hesabından yaptığı açıklama ile duyurdu: “Ekim 2022’de Boğaziçi Üniversitesi yönetimi tarafından (yandaş medyanın baş rolü üstlendiği bir itibar suikastı sonrası) görevimden mesnetsiz gerekçelerle uzaklaştırılmıştım. Bu işleme karşı 9 Kasım 2022’de İstanbul 12. İdare Mahkemesinde açtı-

ğım davayı oy birliğiyle kazandım.”

Mahkemenin bu süredeki mahşerlerinin da faiziyle ödenmesine hükmettiğini aktaran Sütü “On beş ay sonra adalet yerini bulmuş oldu” dedi. Hukuksuzlukları yapanların medya desteğini kullanıp kamuoyuna toz pembe bir Boğaziçi hikayesi sattığını söyleyen Sütü, “Boğaziçi Üniversitesinde yapılan hukuksuzluklara razı gelmediği için işinden, ekmeğinden edilen, kariyeri bitirilmiş hayatı karartılmaya çalışılan tüm bilim insanlarımız adına yeter artık” dedi. (HABER MERKEZİ)

Okan Bayram (Kaynak: İTÜ)

Eski İTÜ’lü genç kampüste intihar etti

ESKİ İTÜ Uzun Mühendisliği öğrencisi Okan Bayram, Ayazağa Kampüsündeki inşaat alanında intihar etti. Bayram, İTÜ 1773 Kahve Satış Mekanı’nda barıştalık yapıyordu. İntihara dair açıklama yapan İTÜ yönetimi, “Uzun Mühendisliği Bölümü eski öğrencimiz Bayram vefat etmiştir. Soruşturmayı yakından takip ediyoruz” dedi. İTÜ Emek Gençliği ise “Derinleşen ekonomik krizin faturası, gençlerin yaşamlarına kesilmeye devam ediyor. Artan ölüm ve intiharlar, bizlerin güvenliğini sağlaması gerekenlerin ihmallerinin sonucudur” diyerek gençleri intihara sürükleyen koşullara ve bu koşulları yaratan sorumlulara tepki gösterdi. (HABER MERKEZİ)

Ormanlarını savunan köylüler ifadeye çağırıldı

MUĞLA Milas’a bağlı İkizköy’de bulunan Akbelen Ormanı’nda Limak ve IC Holdingin ağaçları katletmesine karşı direnen 65 yaşındaki Havana Ova “Ben torunlarıma ne bırakacağım? Bir avuç toprağım olmayınca ne yapacaklar? Ben torunlarım için canımı veririm. Ben torunlarıma kömür yedirmeyeceğim. Çeksinler pis ellerini üzerimizden” sözleri sebebiyle ifadeye çağırıldı.

Havana Ova, 24 Temmuz 2023’de Akbelen’de jandarma müdahalesi sırasında bayılıp ambulans çağrılmasına izin verilmediği için gözüaltı aracıyla hastaneye götürülmüştü.

MÜCADELEYE DEVAM

İfade çıkışı açıklama yapan İkizköylü kadınlar “Arazilerimizi korumak suç mu dedik? Biz çok şeyler yaşadık. Jandarma bize köylü diyecek böcek gibi ezdi. Biz toprağımızı savunduk. Biz suçluyuz onlar suçsuz mu? Biz mücadeleye devam edeceğiz” dedi.

Toplu ifade sonrası yapılan açıklamada “Ormanımızı savunduk diye ifadeye çağırıldık. Üzerimize cezalar yağıyor. Her birimiz farklı günlerde ve saatlerde ifadeye çağırıldık. Ancak birlikte gelmeye karar verdik. Çünkü birliğiz ve bu mücadeleye devam edeceğiz” denildi. (HABER MERKEZİ)

Fotograf: Sakine Yıldırım

ÇUKUR/OVA

Adnan GÜMÜŞ
agumus@evrensel.net

‘ÇOCUKLARI TATİLDE BARI ÇALIŞTIRMAYIN’

//Ölüm hep bana bana mı düşer ustam. Gözümüzün önünde MEB tarafından çocuk işçiliğe yönlendirilen bir çocuk işçimiz daha, MEM-mesleki eğitim merkezi statüsünde işte çalışırken suntaların altında kalarak öldü. Medyaya yansıyan sadece son dört aydaki MESEM’li 8’inci çocuk işçi ölümü. **Çocuk işçiler işçiliğe devam ediyor, onlar “resmi” okullu, gerçek işçiler, çünkü gerçek okullular için zaman ara tatil zamanı.**

Milli eğitim bakanları her tatil başlarken şablon haline gelmiş açıklamalar yapıyor: **“Öğretmenler, çocuklara tatilde çok ödev vermeyin.”** Bakan Tekin de tatilde dinlenin, keşfedin, ailelere de **çocuklarınızla** vakit geçirin ve daha neler demiş de kendi işe zorladığı çocuk işçileri hepten unutmuş maalesef. Ölen çocuk işçiler hiç hesapta yok, onlar kadersiz geldiler hayata, hayatı yaşamadan, kaderleri bile olamadan gittiler. Bu kadere mahkum, çocuk işçiliğe mahkum çocuklar bir iki değil milyonlarla maalesef.

MEM-mesleki eğitim merkezlerinde 1.3 milyon çocuk işçi kayıtlı bulunuyor. Bunlara 1-2 milyon da farklı okullara kayıtlı olup hafta sonu veya tatillerde çalışan, çalıştırılan çocukları da ekleyebiliriz. Bu çocukların tatil hakkı var mı acaba, tatilde ne yapabiliyorlar acaba? Tatilde ne yapabildikleri sorusu, maalesef, 1.3 milyon MESEM adı altında işte çalıştırılan çocuklar için hiç geçerli değil. Onların bütün yıl toplam sadece bir ay işçi iznileri var.

MEB Tuzla Mesleki Eğitim Merkezi; asgari ücretin yüzde 30’una çalıştırılan, bunu da devletin ödediği işverene bedava çocuk işçilerin **“öğrenci izin işlemleri” için resmi web sitesinde şu notları düşmüş: “3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nun izin ile ilgili maddesi aşağıdadır:** Madde 26 - Aday girerek, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere işletmelerce her yıl tatil aylarında bir ay ücretli izin verilir. Ayrıca mazeretleri kabul edilenlere okul müdürünün görüşü alınarak bir aya kadar ücretsiz izin de verilebilir. **Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde de İşletmelerin mesleki eğitime ilgili görev ve sorumlulukları bölümünde (madde 144);** i) Öğrencilere ara tatil, yarıyıl ve yaz tatili süresince toplam bir ay ücretli izin verir” denmektedir.

Yani MEM’deki 1.3 milyon öğrenciye tatil yok, onlar işçiler. Bütün yıl asgari ücretin üçte birine çalıştırılıyorlar, yıllık bir aylık ücretli iznin ne kadar kullandırıp kullandırılmadığı bile maalesef açık değil.

Bakan Tekin uzun uzun konuşuyor da MEM-Mesleki Eğitim Merkezlerinde sanal öğrenci gösterilen, gerçek çocuk işçiler için şöyle bir açıklama veya çağında bulundu mu acaba: “Patronlar, etni kimliğini kaderini size teslim ettiğimiziz, parasını kamu kaynaklarından ödediğimiziz, angarya çalıştırdığınız şu çocuk işçileri tatilde bari çalıştırmayın”.

Bakan Tekin tatil ile ilgili önerilerini sıralamış: “Yarıyıl tatilini müze ve ören yerlerini ziyaret etme, kültürel zenginliklerimizi keşfetme, yaşadığınız şehrin tarihi ve kültürel dokusunu daha yakından tanıma fırsatı olarak değerlendirin. Sizleri yeni eğitim öğretim döneminde dinlenmiş, yenilenmiş ve hazırlanmış bir şekilde görmek en büyük temennimiz. Bol bol dinlenin, keşfedin ve okuyun.”

Ya MEM’de/MESEM’de çocuk işçiliği yapanlar, tatil hakları bile olmayan çocuklar bakanın tavsiye ettiği bu etkinlikleri ve dinlenmeleri nasıl yapacak; bakan Tekin, yaratıkları bu acı realitenin farkında bile değil, bunları tümünden unutmuş, onlar çocuk bile sayılmıyor, onlar gelecekte bile sayılmıyor maalesef.

Bakan Tekin velilere de seslenirken MEM-Mesleki Eğitim Merkezine kayıtlı ama gerçekte işçi çocuklarının anne babalarını yine unutmuş. Çalışan çocuklar dünyayı anne babasıyla nasıl geçirecek, nasıl keşfedecek, nasıl yeni yaratıcı şeyler kazanacak, aile bağını nasıl güçlendirecek?

Tekin kasım ayında ara tatil uygulaması ile ilgili olarak “Ara tatillerle ilgili bir değerlendirme olacak mı?” sorusu üzerine Tekin, Örneğin; mesleki teknik eğitimde bir uygulama başlattık. İzleme Değerlendirme Daire Başkanımızdan bir durum değerlendirmesi, analiz istiyoruz revize edilmesi gereken şey varsa revize ediyoruz” ifadelerini kullanmıştı.

Bakan Tekin, ara tatil ve yaz tatiline çıkmadan önceki son haftaların çok verimli geçmediğini, buna yönelik çeşitli etkinlikler, bilgi şenlikleri düzenlemeyi tasarladıklarını ifade ediyor da bunları ifade ederken işçi çocuklar, MEM kapsamında çocuk işçileri yine aklına gelmiyor maalesef.

AA “Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, yarıyıl tatiline girecek öğrencilere, karnenin, öğrenme yolculuğundaki çabayı ve gelişimi gösterdiğini ancak şahsiyete, karaktere, kıymete değer biçecek ve potansiyeli tam olarak yansıtmak bir işaret olmadığını söyledi” diye haber yapmış.

Bakan Tekin’e ve hükümete soru şu ki, bu çocuklar bırakın geleceğe ufuklar açmayı, üç kuruş için 15 yaşında kendisini patrona esnafa teslim eden anne babasına, öğretmeni-ne, bakanına, devlete, ülkesine nasıl saygı duyacak, nasıl bağlılık gösterecek, neye müteşekkiri olacak? Böyle bir eğitim nasıl bir karakter eğitimi olacak, değer nedir, yurttaş üç kuruş dilenir hale getirmek mi, yoksul aileleri üç kuruş için çocuklarını çocuk işçiliğine mahkum etmeye rıza göstermeye zorlamak mı, üç kuruş 1.3 milyon çocuğun geleceğini çalmak mı?

En basit soruyla AKP üst yönetimi, bakanlar, bakanlık bürokratları, patronlar kendi çocuklarını/ yeğenlerini nelerle okutuyorlar acaba?

GÜNLÜK

26 Ocak 2024 Cuma / Sayı: 8776

evrensel
**Günlük Yaygın
Sürelî Gazete**

Bülten Basın Yayın Reklamcılık
Tic. Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Kürşat Yılmaz
Genel Yayın Yönetmeni:
Hakkı Özdal

Yazı İşleri Müdürü:

İsmail Muzaffer Özkurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Gökrem Kınacı

Haber Müdürü:

İsmail Cem Şimşek

Yönetim Yeri: Adres: Mehmet Akif Ersoy Cad. Mehmet Çıbbıkcı İş Merkezi No: 2 K: 2 İşyeri No: 21 Şirinevler/B.Evler-İSTANBUL Tel: 0212 909 48 01 Fax: 0212 654 15 04 **Dağıtım:** Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş. Banka Hesap No: Bülten Basın Yayın Reklamcılık Tic. Ltd. Şti. **TEB Yeşilköy Şubesi IBAN:** TR83 0003 2000 0540 0000 2600 57

Ankara: (Birkan Bulut) Karanfil Sokak, No: 11/16 Kızılay Tel: (0312) 4194480 Faks: 4194483 **İzmir:** (Özer Akdemir) Oğuzlar Mah. Gaziler cad. No: 133 D:701 Kapılar Tel: (0232) 4457020 Faks: 4845755 **Adana:** Cemal Gürsel Caddesi Ali Hikmet İş Hani Kat:2 No: Tel-Faks: (0322) 3631016 **Almanya/Köln:** (Serdar Derventli) Tel: (0049) 2215108970-71 / 2219131271 Faks: 2219131269 **Fransa/Paris:** (Yıldız Eren) Tel: (0033) 148240473 Faks: 142469227 **İngiltere:** Tel: (0044) 2072758440 Faks: (0044) 2072757245 **İstanbul Baskı:** Kuzey Veb Ofset San. Tic. Ltd. Şti Tayakadın Mah. Yassıören Cad. No:75/1 Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 **Adana Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yeni Doğan Mh. 2108 Sk. No: 18/A Yüreğir/ADANA **Ankara Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütçü İmam Sk. 2108 Sk. No: 33 Pırsaklar/ANKARA **İzmir Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Metal İşleri San. Sit. 2. Cadde No.33 Kısıkköy, Menderes/İzmir

günlük **evrensel**’i bayinizde bulamıyorsanız

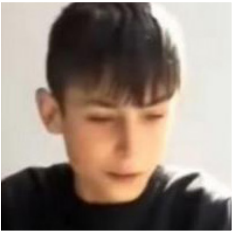
Bayinin unvanını ve bayilik numarasını
dağıtım servisimize bildirin,
gazetenizi bayinize ulaştıralım.

0 212 909 48 01

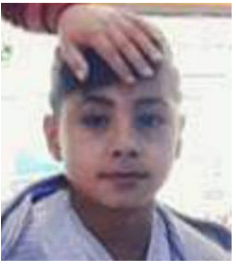
dagitim@evrensel.net

MESEM'LERDE
ÖLEN ÇOCUKLAR

İSTANBUL'da Ocak 2023'te Özkanlar Metal'de kafası sac büküm makinesine sıkışan 14 yaşındaki Arda Tonbul hayatını kaybetti.

MANİSA'nın Alaşehir ilçesinde Eylül 2023'te 16 yaşındaki Zekai Dikici çalıştığı inşaatın düşerek hayatını kaybetti.

DİYARBAKIR'da Aralık 2023'te MESEM kapsamında çalıştırılan 10'uncu Sınıf Öğrencisi Ömer Çakar, klima montajı yaparken çatıdan düşerek can verdi.

KÜTAHYA'da Ocak 2024'te mobilya Teknolojisi Dalı 9. Sınıf Öğrencisi Erol Can Yavuz, üzerine sunta bloklarının devrilmesi sonucu can verdi.

EKİM 2022'de Balıkesir'de 17 yaşındaki Emre Koç stajyer olarak çalıştığı mobilya atölyesinde devrilen suntaların altında kalarak yaşamını yitirdi.

KONYA Aralık 2023'te Ereğli Şeker Fabrikasında 17 yaşındaki Stajyer Öğrenci Ulaş Dumlulu, arıza gidermek için çıktığı elektrik direğinden arıtma havuzuna düşerek can verdi.

2023 Aralık'ta Kocaeli'de 15 yaşındaki Ömer Girgin çırak olarak çalıştığı kaporta atölyesinde ağır yaralandıktan sonra kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

2023'TE 32 ÇOCUK İŞÇİ,
İŞ CİNAYETİNDE ÖLDÜ

İŞİG Meclisinin 2023 raporuna göre, geçen yıl 14 yaş ve altındaki 22 çocuk işçi, 15-17 yaş arasındaki 10 çocuk/ genç işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. Kaç çocuğun çalıştırılarak yaralandığıysa bilinmiyor.

KADOSAN'DAKİ MESEM'Lİ 'ÇOCUK İŞÇİLER' ANLATIYOR:

Burada eli kolu yaralı olmayan birini bulamazsın

Eren YÜCEBOY
İstanbul

Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) teşvikiyle yaklaşık 1.5 milyon öğrencinin kaydedildiği mesleki eğitim merkezlerinde (MESEM) çocuklar iş cinayetine kurban gidiyor. Haftanın 4 günü iş yerlerinde patronlara çalışan çocuklardan 8'inin son 1 yılda iş cinayetinde hayatını kaybetmesi MESEM'lerdeki 'çocuk işçilerin' sağlığını ve can güvenliğini de tartışmaya açtı.

Ümraniye'de kurulu Kadosan Oto Sanayi Sitesi'nde sayısız sektörden toplamda 653 iş yeri var. Kadosan'da hemen her iş yerinde MESEM kapsamında en az 1 ya da 2 çırak çalışıyor. Başta Ümraniye olmak üzere Sancaktepe, Sultanbeyli ve Çekmeköy'den de çok sayıda MESEM öğrencisinin çırak ya da kalfa olarak çalıştırıldığı Kadosan'da çocukların bile iş kazası deneyimi var. Hatta kimileri iş kazalarını olağan olarak karşılayarak "Burada herkesin eli kolu yaralıdır" diyorlar.

'OKUL GİR ÇALIŞIYOR AMA DENETLEMİYOR'

Okullar ara tatile girmesine rağmen sayısız MESEM öğrencisi halen atölyelerde, iş yerlerinde; kimi iş yerini silip süpürüyor, kimi tezgah başında, kimisi bir arabanın altında yetişkinler gibi çalışıyor. Sitede karşılaştığımız MESEM Öğrencisi Adnan'ın elleri dolu. Elindeki malzemeleri çalıştığı atölyeye taşıma telaşında, hızlı adımlarla yürüyor. Yol boyu eşlik ediyoruz kendisine. 14 yaşındaki MESEM Öğrencisi Arda Tonbul'un iş cinayetinde hayatını kaybetmesinden haberi olmamış Adnan'ın. Bunu duyunca üzülüyor ve ekliyor: "Denetim olmadıktan sonra çok kaza olur. Okul bir yer gösteriyor bize. Gir burada çalış diyor. Ama ondan sonra hiç denetlemiyor; burada bu çocuklar ne koşulda, nasıl çalışıyor diye hiç sormuyor bile."

ÇOCUK AMA İŞ KAZASI DENeyİMİ VAR

Kendi çalışma koşullarını sorduğumuz Adnan, daha evvel bir iş kazası atlattığından bahsederek yaşadıklarını anlatıyor: "Fren tancası tutukluk yapmıştı bir defasında. İşaret parmağım sıkıştı arasında. Kırıldı gitti parmak. Akşama kadar çalıştırdılar yine de. Akşam olduğunda baktım ki parmak şişmiş, mosmor. Anca o zaman gittim hastaneye. Ucuz atlattığımı söyledi doktor. Az daha derine inse parmağı koparıp atarmış." Adnan yaşadığı iş kazasını olağan bir durumdan bahseder gibi anlatıyor. Sorumluluğu patron da aramıyor. Ustabasını ve okulunu eleştiriyor: "Patron haberdar olamaz her dakika hangi işçinin başına ne geldiğinden. Takip edemez adam. O yüzden başımıza ustabaşı koymuş. Ustabasının bakması, kontrol etmesi lazım. Okulların da denetlemesi lazım. Ara sıra çalıştığımız atölyeleri gelip gezmeleri lazım, bakmaları lazım. Ama yapmıyorlar..."

'OKUYUP DA NE YAPACAKTİM?'

Sinan'ı da Adnan gibi, koşar adım, iki atölye arasında git gel yaparken yakalıyoruz. 17 yaşında Sinan ama MESEM programının birinci senesinde henüz. Orta okulu bitirdikten sonra 3 yıl başlamamış liseye. 3 yılın ardından MESEM programına kaydolmuş bu defa. Neden okula devam etmedin diye sordüğümüzda "Okuyup da ne yapacaktım?" diye soruyla cevap vererek devam ediyor: "Okuyanın hali ortada. Sadece ben çalışmıyorum burada. Bir sürü üniversite mezunu da çalışıyor benim gibi, aynı işi yapıyor benimle." Sinan'ın da haberi yok son zamanlarda yaşlılarının iş cinayetleri sonucu hayatını kaybetmesinden. Ama o da Adnan gibi, olağan karşılıyor iş yerlerinde yaşanan kazaları şunları söylüyor: "Ağır iş ağabey neticede. Kimse bize demiyor ki zaten başınıza bir şey gelmeyecek diye. Gelir illa ki. Gerektiğinde kaç tonluk arabanın altına giriyorsun. Kriko arabayı kaldırıyor kalmasına ama belli olur mu? Krikonun hidroliği bir boşalsa tonlarca kiloluk araba yığılır birden üstüne. Nereden bileceksin ki krikonun hidroliği sağlam mı bozuk mu? Bilemezsin."

'RAHAT RAHAT PARA KAZANAMAZSIN'

Sinan henüz birinci senesi olması nedeniyle bir iş kazası yaşamadığını ama iş kazası geçiren arkadaşları olduğunu belirterek yaşadığı tanıklığı anlatıyor: "Benim başıma bir şey gelmedi, şükür. Ama geçenlerde bir arkadaşım geldi yanıma gözü mosmor, gözünün içi kan çanağı. Ne oldu dedim. Forkliftin turnağı çarpmış gözüne. Az daha yukarısına gelse alacak gözünü. Neyse ki elmacık kemiğinin üstüne gelmiş. Kimse kimseye durduk yere para vermez. Rahat rahat oturduğun yerde para kazanamazsın. İlla ki zor bir iş yapmak zorundasın ki para kazanasın. Bizim işler de zor ama ustası oldu mu da parası iyi."

'BİRÇOK YERDE ÇALIŞTIM, SON DURAK SANAYİ'

Öğle molası bitmek üzereyken denk geliyoruz Cafer ile. İşbaşı yapmadan önceki son sigarasını yakıyor. Daha önce başka işlerde de çalışmış Cafer. Sonunda MESEM programına kaydolup ağır sanayiye yönelmiş. "Sanayide para var" diyor gerekçesini açıklarken. "Daha önce markette, kırtasiyede de çalıştım. Orada uzamaz, kısalmazsın. Burada hiç değilse yarın öbür gün kendi atölyeni açma ihtimalin var. Fena da kazanmazsın" diye konuşuyor. O da MESEM'deki iş cinayetlerinden habersiz. Ama Sultanbeyli'de işçilerin kaldığı konteynerde çıkan yangın sonucu hayatını kaybeden işçilerden haberdar çünkü işçilerin kaldığı konteynerler mahallesine çok yakınmış. Sultanbeyli'de patronun yanan işçilerin akrabası olduğunu hatırlatan Cafer "Benim çalıştığım yerin sahibi yabancı biri. İnsanın akrabası sahip çıkmadıktan sonra kendisine, yabancı bir patron sahip çıkar mı? Çıkmaz. Başına her bir şey de gelir. Eli kolu yaralı olmayan kimseyi bulamazsın burada. Ama sadece çırakların değil, çalışan her işçinin öyle" diyor.

Öğle molasının bitimiyle kostüranların, atölyeler arasında git gel yapanların, lokantalardan çıkıp da kapı önünde sigara yakanların sayısı azalıyor. Herkes atölyesine çekilip, işinin başına geçiyor Kadosan'da.

DAHA KAÇ MESEM'Lİ GENÇ İŞ
CİNAYETİNDE CAN VERECEK?

Uğur DÜZGÜN
Ankara

SON 1 yılda 8, son 15 günde ise 2 öğrenci yani 'çocuk işçi' MESEM kapsamında patronlara çalışırken iş cinayetlerinde can verdi. 14 yaşındaki Arda Tonbul İstanbul'da Özkanlar Metal'de çalışırken sac büküm makinesine sıkışarak ölüren, kısa bir süre sonra Kütahya'da bir mobilya atölyesinde çalışan 15 yaşındaki Erol Can Yavuz, ara tatilde üstüne suntaların düşmesi sonucu yaşamını yitirdi.

'BİR MOTOR KADAR DEĞERİMİZ YOK'

Erol Can Yavuz'un iş cinayetinde can verdiği gün iş çıkış saatlerinde OSTİM'de konuştuğumuz MESEM'li gençler, MESEM'lerde yaşanan iş cinayetlerine "Bizim canımız kaç para? Bir motor fiyatı kadar değerimiz yok" gibi öfkeyle tepki veriyor. 16 yaşında, CNC tezgahında staj yapan MESEM'li bir genç, ölümlerin bir hafta sonra unutulması ve değer görmemenin zoruna gittiğini söyleyerek "Kaç para bir can? Makine çalışmaya devam etsin diye neremizi kaptırmamız gerek?" tepkisini göstererek hiçbir iş yerinde denetim olmadığını aktarıyor.

'ÇOCUKLAR NE YAPTIKLARINDAN HABERSİZ'

Erkunt Traktör'ün mesleki eğitim okulundan mezun olan 20 yaşında bir işçi, kendi döneminde koşulların daha iyi olduğuna dikkat çekerek "Şimdi Ostim'de 14-15 yaşındaki çocuklar nereye geldiğini bilmeden oradan oraya koşuşturuyor. Biz sosyal hayatımız yok diye iç çekiyoruz ama MESEM'li'ler bunu liseye başlamadan yaşıyorlar" dedi.

'EVE EKMEK GÖTÜRÜYÖRÜZ'

Birçok çırak yeni dönemde ücretlerinin ne olacağından bile habersiz. Ama kendini şanslı görenler de var nedenini ise şu sözlerle açıklıyorlar: "Anadolulilerindekiler toplama çıkarma öğrenirken biz eve ekme götürüyoruz." Ama çalışma koşullarından, usta ve patronların tavırlarından, yoğun mesai ve tatil yapmadan çalışmaya devam etmekten de hepsi şikayetçi.

MESEM'LİYE TATİL YOK

Okullar tatil olmasına rağmen MESEM'e kayıtlı birçok öğrenci OSTİM'de çalışmaya devam ediyor. Birçoğu resmi tatil nedeniyle mesai ücreti bile alamıyor. 15 yaşında metal atölyesinde çalışan bir çırak "Pazar günleri hariç her gün atölyedeyim. Okula bir gün gidiyoruz. Doğru düzgün bir eğitim yok, yorgunluktan okulda uyuya kalıyorum" dedi.

İŞ KAZALARINA ARTIK ALIŞTIK!

Makinenin başında yanlış parça çıkarsa laf yediğini anlatan çırak "Ama ücrete gelince asgari ücretin 3'te 1'ini alıyorum. Ama benden beklenti 10 yıllık işçinin kabiliyeti" ifadelerini kullanarak meslek sahibi olabilmek için birçok haktan vazgeçmek zorunda kaldığını söylüyor. İş yerlerinde baskının ve iş kazalarının oldukça yaygın olduğunu dile getiren elektrik bölümü öğrencisi olduğunu dile getiren 16 yaşında genç "Elektrik alanında çalışıyorum. Daha bugün yüzlerce watt elektrik çarptı elimi. Ama bu işin doğasında var alıştık buna. Asgari ücretin yüzde otuzuna bunları yaşamak haksızlık tabii. Bizi ailemiz meslek öğrenelim diye buraya gönderiyor. Aylardır bilgisayar almak için biriktirmeye çalıştığım para bir türlü klenklesmiyor" dedi.

'ARTIK BİR ŞEY YAPMALI'

Tüm bu zorluklara 'ustalık belgesi' alıp kurtulmak için katlandığını anlatan CNC torna bölümünde kayıtlı 15 yaşındaki MESEM'linin şu sözleri tepkisini gösteriyor: "Herkes birbirinin derdini biliyor ama bir araya geldiğimizde bunları konuşmaktan kaçınıyoruz. Ama ölümüne çalışmaya da susulmaz. Ne yapıp ne edip bir araya gelmeliyiz. Bir şey yapmalı, patronlar cepleri için bunu yapıyorsa biz de yaşamak için, sağlığımız için yapmalıyız. Eve zor gider olduk. Yeter artık."

PARASI DEVLETEN, SÖMÜRMESİ PATRONDAN

MESLEKİ eğitim merkezi (MESEM) kapsamında ortaokulu bitirmiş olan her öğrenci, haftanın 4 gününü iş yerinde, 1 günü okulda olmak üzere MEB'in teşvikiyle patronlara ucuz iş gücü olarak sunuluyor. MESEM kapsamında kısa sürede 1 milyonu aşkın öğrenci örgün eğitimden kopararak fabrika ve atölyelere sürüldü. MESEM'le 'çocuk işçiliği'ni resmileştiren AKP iktidarı, çırak olarak çalışan çocuklara asgari ücretin 3'te 1'ini, kalfa olarak çalışan 12. sınıf öğrencilerine ise asgari ücretin yarısını ödiyor. Patronların cebinden 5 kuruş çıkmazken, çocuklara iş kazalarına yönelik yapılan sigortayı da devlet karşılıyor.

YÖNETMELİKTEKİ TATİL HAKKI YOK

MESEM yönetmeliğinde çocukların yılda bir kez 1 ay, bir kez de ücretsiz olmak üzere 1 ay daha izinleri olmasına hiçbir işletmede buna uyulmuyor. Hatta okulların tatile girdiği dönemde çocuklar 1 gün okulda olmaları gereken süreyi de iş yerlerinde çalışarak geçiriyor. Çoğu işletme bu dönemlerde cumartesi günleri de dahil olmak üzere çocukları haftanın 6 gününü çalıştırıyor. (HABER MERKEZİ)

MESEM DIŞINDA BİR ÇARE BULMALIYIZ

Şişli Endüstri ve Meslek Lisesi Öğrencisi

Ben İstanbul Şişli Endüstri Meslek Lisesinde 9. sınıfta okuyorum. Okulda yaşadığımız zorluklar, kantin fiyatlarının pahalılığı, maruz kaldığı-

mız hakaretler ve işlenmeyen dersler derken zaten okula gidecek bir neden bulamıyoruz. Ben de her genç gibi geleceğimden endişe duyuyorum. Aslında bu anlattıklarımı yaşamaya devam ederken Arda Tonbul adlı mesleki eğitim merkezi MESEM öğrencisinin çalıştığı iş yerinde alınmayan önlemler yüzünden öldüğünü öğrendim. Normalde yaşanan

çoğu şeye karşı çok konuşmayan sınıf arkadaşlarımız bile olayı duydukları an oldukça büyük tepki verdiler. Çünkü MESEM hiçbirimiz için uzak bir ihtimal değil belki de bundan dolayı çok etkilendik. Kantin fiyatlarını, geçinemediğimi dü-

şündükçe de MESEM dışında başka çaremiz yok gibi geliyor bize. Ama MESEM'de yaşananları duyunca bunun bir şeyi çözmeyeceğini de görüyoruz. Arda arkadaşımız ilk değil. Biz bu yaşananlara dair daha ilgili olmasak daha fazlasının olacağını görüyoruz. Bu yüzden bir şeyler yapmalıyız. Hem kendimiz için hem de birbirmiz için.

Özak Tekstil işçileriyle dayanışma platformu kuruldu

URFA Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Özak Tekstil'de Öz İplik-İş'ten istifa edip BİR-TEK-SEN'e geçen işçilerin kölece çalışma koşullarına karşı başlattığı direniş İstanbul'daki Özak Holding önünde devam ederken, emek ve demokrasi güçleri, Özak Tekstil işçilerinin direnişini güçlendirmek amacıyla "Özak Tekstil İşçileriyle Dayanışma Platformu" kurdu.

Çeşitli siyasi parti ve sendika temsilcilerinin katılımıyla yapılan toplantıda eylemlerin yol haritası

ve direnişteki işçilerle güçlü bir dayanışmanın örgütlenmesine ilişkin planlar yapıldı. İşçilerin kazanması için birlikte hareket etme kararı alan platform, önüne şehir meydanlarında kitlesel eylemler, sosyal medya çalışması ve dayanışma ziyaretleri koydu. Platform 28 Ocak Pazar günü Bakırköy Meydanı'nda kitlesel bir basın açıklaması yaparak Özak Tekstil işçilerinin sorunlarını ve taleplerini kamuoyuyla paylaşacak.

Özak Tekstil işçileriyle dayanışma

platformunda; KESK Şubeler Platformu, Basın-İş, Dev Yapı-İş, DGD-SEN, İDD, Liman-İş, Limter-İş, TEHİS, Mağaza Market-Sen, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, EHP, EMEP, Sol Parti, TIP, TKP, Halkevleri ve TÖP yer aldı.

DAYANIŞMAYLA SÜRÜYOR

Özak Tekstil işçileri direnişlerinin 60. gününde Özak Holding önünde nöbetini sürdürdü. Dayanışma ziyaretleri dün sabah erkenden başladı.

Ziyarete gelenlerin getirdiği börek ve pastayla güne başlayan işçiler, günü semaver ateşinde demlenen çay ve sohbetle geçirdi. Urfa'nın da plakası olan direnişin 63. gününde ne yapacaklarını konuşan işçiler o günü büyük coşkuyla geçirmek istediklerini söyledi.

Özak Tekstil işçilerini Liman-İş İstanbul Bölge Başkanı Sinan Ceviz ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde çalışırken işten atılan Tülay Çal da ziyaret etti. (İstanbul/EVRENSEL)

Fotoğraf: Murat Uysal/Evrensel

HARB-İŞ'İN EK ZAM MİTINGİNİ İPTAL ETMESİNE İŞÇİLER TEPKİLİ:

Harekete engel olmayın

Fotoğraf: Harb-İş üyesi işçiler

Sanmayın ki bu iş burada bitecek

Harb-İş üyesi bir grup işçi Kayseri

2023 yılı mayıs ayında kamu çerçeve protokolü anlaşmasında yüzde 45'e imza atıldığında biz savunma sanayi işçileri olarak itiraz etmiştik. O zamandan bu tarafa askeri iş kolundaki işçiler olarak her platformda ve şubelerde itiraz seslerini yükselttik. Fakat bu yükselen sesi ne üyesi olduğumuz Türk Harb-İş ne de bağlı olduğumuz Türk-İş Konfederasyonu umursadı. Tüm Türkiye'de sesler yükseliş istifalar başlayınca ve başka noktaya gelinece Türk Harb-İş Genel Merkezi eylem kararları almak zorunda kaldı.

Sözde bizim için beş aylık eylem kararı alındı. Bu eylem kararlarından yemekhanede yapılacak sesli eylemden vazgeçildi. Şimdi de eylemlerin en önemlisi büyük Ankara mitinginden vazgeçildi. Neden vazgeçtiniz? Çünkü Türk-İş Genel Merkezi eylemi iptal etmemizi istedi. Harb-İş Genel Başkanı ve ekibinin de işine böyle geldi. Çünkü eyleme yönelen işçiler hem sendikal bürokrasiyi hem de tek adam iktidarını rahatsız edecekti. Sizin de huzurunuz kaçacak. Sanmayın ki bu iş burada bitecek. Daha yeni başlıyoruz. Bunu bilirsiniz.

Bizler bu eylemleri Savuma Bakanlığı bünyesinde çalışan işçiler

olarak yaparken, biz savunma sanayi işçilerine zerre faydası olmayan Türk-İş bürokrasisi hem eylemlere destek vermekten imtina etti hem de bizim mücadelemizin önüne set oluşturdu. Bu hafta sonu yapılacak eylem savunma sanayi işçileri içindi.

Şube başkanları olarak Ankara'ya yürüyüş yaptınız. Tüm illerde bizim yaptığımız işler anlatıldı. Bizlerin yaptığı uçak, gemi, tank sayesinde hem tek adam iktidarı hem de siz sendikacılar yerli ve milli savunma sanayi propagandası yaptınız. Fakat bu yerli ve milli sanayiye var eden yaklaşık 25 bin işçinin emeğinin gerçek karşılığını vermediniz. Biz buradan sesleniyoruz. Savunma sanayi işçileri olarak ülkeye milyarlarca lira servet kazandırırken yoksulluk sınırının üstünde insanca yaşama yetecek bir ücret istiyoruz. Bu hakkımızdan da vazgeçmiyoruz. Askeri iş kolunda çalışan işçiler olarak seyyanen zam, ek zam, sanayi primi ve vergide adalet taleplerimizde kararlıyız. Buradan tüm şube başkanlarına ve genel merkeze sesleniyoruz, döner koltuklarınızda rahat oturamayacaksınız. Askeri iş kolundaki işçilere de atölyelerde ve ünitelerde kendi iş yeri komitelerimizi kurmak-tan başka çaremiz olmadığa çağırısını yapıyoruz. Eğer kazanım elde edeceksek yarın değil hemen şimdi harekete geçmeliyiz.

Hilal TOK İstanbul

Demir yollarından askeri iş kolunda çalışanlara kadar kamu işçilerinin ek zam talepleri sürerken, Harb-İş, önümüzdeki cumartesi günü yapılması planlanan Ankara mitinginin iptal edildiğini duyurdu. Harb-İş iptalin gerekçesi olarak, Türk-İş'in 29 Ocak'ta şube başkanları ve temsilcilerle yapacağı 'eylem planı' toplantısını öne sürdü. İptal kararının tüm işçiler tarafından tepki çektiğini belirten Harb-İş üyesi işçiler, bu kararın tabandaki öfkeyi dindirme amacı taşıdığını söyledi. İşçiler, "Harekete mani olmayın" dedi.

İptal kararının işçiler arasında tepkiyle karşılandığını belirten Harb-İş üyesi bir tersane işçisi, "Harb-İş'in taban hareketliydi, bu tabanın yükselen öfkesini dindirmek, hareketi durdurmak için böyle bir karar verdiler. Bizim bir hedefimiz vardı. İşçiyi Kartal'a çağırıyorsun, destek istiyorsun, işçi destek veriyor sonra Türk-İş ile el ele tutuşup eylemi iptal ediyorsun. Türk-İş ne yaptı ki bu zamana kadar? Belli ki hükümetten emir almış, Harb-İş de

buna uyuyor. İşçiye ne istiyorsun diye soran yok" dedi. İptal kararını duyar duymaz hemen sendikacılarla habereştiklerini ifade eden işçi, "Ak koyun kara koyun ne anlayacağız" dedi.

'NE KAYBEDERDİK?'

Harb-İş üyesi bir başka işçi de "Açıkçası benim öyle bir güvenim yok Türk-İş'e. Harb-İş işçisi kıvılcımı çağırdı, bir eylem süreci oluşturdu. Ankara'daki büyük eylem daha da hareketlendirdi durumu. Sonra Türk-İş tüm işçileri katacak bir karar almış. Alması iyi, alabilir. Ama bunu iptal etmeden de böyle bir karar alabilirlerdi. Büyüye büyüye duyururduk sesimizi" ifadelerini kullandı.

Pek çok işçinin miting iptal edilmesine tepkili olduğunu belirten işçi şunları söyledi: "Biz yine gitseydik Ankara'ya, ne kaybederdik? Türk-İş yine geniş eylem yapсын, ama biz de yapalım duyuralım sesimizi. Ciddiyetimizi görsünler. Sendika mı iptal etti, Türk-İş mi baskı kurdu bilmiyoruz. Tek bildiğimiz devlet istemez zaten kendisine karşı eylem yapılınsın. Ben açıkçası Türk-İş'in bu tavrının ve miting iptalinin, hareketi durdurmak için yapılmış olduğunu düşünüyorum."

Dikimevinde çalışan bir işçi de "Türk-İş böyle bir karar aldıysa yine yapalım ama görüşmeler devam ederken savunma sanayi işçisi olarak sözümüze söylediklerimiz eylemleri sürdürmemiz gerekir. Bize yüzde 12.5 öneriyorlar. Türk-İş'in düşüncesi işçisinin öfkesini dindirmek. Madem daha geniş eylem yapılacak, yapılınsın ama biz neden vazgeçiyoruz mitingimizden, ikisi birden olsun" dedi.

'KARAR ALINMAZSA BİZ EYLEM YAPACAĞIZ'

Harb-İş İstanbul Şube Başkanı Murat Yalçınkaya ise "Amacımız Türk-İş'e bağlı diğer sendikaları da süreç katmak, daha geniş katılımlı bir eylem. Harb-İş'in kararı baki. Türk-İş burada kararı kamuoyu ile paylaşacak. Ama burada bir aksilik olursa bizim eylem kararımız baki olacak. Bize sunulan yüzde 12.5 zam, bu bizi tatmin etmiyor. Yarın bunun altı boş olur mu, geri adım atılır mı? Geri adım atılmaması için tavrımızı net koyacağız. Türk-İş yapmazsa biz yapacağız, net" dedi.

NE OLMUŞTU?

2024'te geçerli olacak asgari ücretin belirlenmesiyle kamu iş yerlerinde başlayan ek zam hareketliliği işçilerin fabrikalarda ve kent meydanlarında yaptığı eylemlerle sürerken, Harb-İş, 27 Ocak'ta yapılması planlanan Ankara mitinginin iptal edildiğini duyurdu. "Geçim şartları, ücret ve vergideki adaletsizlik, çalışma hayatındaki sorunları" değerlendirmek üzere 29 Ocak Pazartesi günü, Türk-İş'te bir toplantı yapılacağını belirten Harb-İş, toplantı sonrası Türk-İş'in eylem planını duyuracağını açıkladı. Bu gelişmeler üzerine başkanlar kurulunu topladığını belirten Harb-İş, "Sendikamızın 27 Ocak'ta Ankara'da gerçekleştirmeyi planladığı geniş katılımlı basın açıklamasının, Türk-İş eylem planında açıklanacak olan kararlar birleştirilmesine karar verilmiştir" dedi.

Belediye işçileri ek protokol istiyor

DİSK'e bağlı Genel-İş İzmir 5 No'lu Şube üyesi Karabağlar Belediyesi işçileri, belediye önünde yaptıkları eylemle ek protokol talep etti.

Belediye önünde yapılan açıklamada konuşan Şube Başkanı Savaş Aras, belediye işçilerinin ağır ekonomik koşullarda geçinemez hale geldiğini söyledi. Aras, "Maaşları-

mızda iyileştirme talep ediyoruz ve bunun için ek protokol yapılmasını istiyoruz. Bu talebimizi karşılıksız bırakarak bizleri mağdur eden, talebimize kulak tıkayan ve ek protokol imzalamayı reddeden belediye yönetimlerini bu yanlıştan dönme-ye çağırıyoruz" diye konuştu. (İzmir/EVRENSEL)

MMK Metalurji'de 'muhalif' işçiler işten çıkarıldı

Fotoğraf: MMK Metalurji Basın Bülteni

Halil İMREK Hatay

HATAY'da bulunan MMK Metalurji'de işten çıkarılan 5 işçinin Özçelik-İş Şube yönetimine açtılan muhalefet eden işçiler olması dikkat çekti.

Özçelik-İş'in örgütlü olduğu MMK Metalurji'de çalışan işçilerden Bülent Dalmaz, Eyüp Topaldemir, Celal Bayır, Yunus Karaca ve Hamza Bayrakdar 'performans düşüklüğü, 'verimsizlik', 'ekonomik daralma' gibi gerekçelerle işten çıkarıldı. İşçilerin ortaklaştığı yan ise Özçelik-İş'teki anlayışı eleştirerek, geçen yıl yapılan şube kongresinde mevcut Başkan Mehmet Güngör'ü desteklememeleri.

RAPORLUYKEN İŞTEN ATILDI

Zira konu mahkemeye de taşındı. Duruşmada MMK Metalurji patronunun avukatı, Özçelik-İş'i savundu. Atılan işçilerin muhalif olmasına ve tazminatsız bir şekilde işten çıkarılmasına dair bir şey diyemedi.

En son atılan işçilerden Hamza Bayrakdar 14 yıllık bir işçiydi. 6 Şubat depremleri sonrası anesi felç olan, üç çocuk babası Bayrakdar, tazminatsız bir şekilde işten atıldı. Fabrikada, "İşini iyi yapan, iş yeri amirleri tarafından sevilen, başarılı bir işçi" olarak anılan Bayrakdar, sendikacıların patron yanlısı tutumlarını eleştiriyordu.

Bayrakdar, ameliyat olup raporluysan işten atılmış. İlk raporu bittiği gün tam iyileşmediği için kontrole gittiği doktorunda 10 günlük bir rapor daha alıyor. Ancak raporu fabrikaya iletmek istediğinde iş akdinin feshedildiğini ve noter aracılığı ile tebligatın kendisine gönderildiğini öğreniyor. Üstelik işten tazminatsız olarak çıkarılıyor. Neden tazminatsız çıkarıldığına dair bir açıklama da yok. İş yerinde kavgası olmaması, işini aksatmamış, yüz kızartıcı herhangi bir davranışta bulunmamış.

Bayrakdar, işten atıldıktan sonra sendikaya ulaşmaya çalışmış ancak hakkında sendikacıların söyledikleri karşısında şaşırıp kalmış, "Hamza mı solcu o. Adam solculuk yapıyor ve iç huzuru bozuyor. 'Hak ve emek' adlı WhatsApp grubu kurmuş. Sendika karşıtı yazılar yazıp işçileri kışkırtıyor."

Bu söylemlerden sonra Bayrakdar yaşananları, "Hiç solcu diye bir adam işten atılır mı? Düşünsenize beni böyle bir gerekçe ile tazminatsız olarak işten çıkardılar. 25/2 maddeden tazminatsız atıldılar. Üstelik ameliyat olmuştu raporluydum. Hem seni işten çıkarıyorlar hem de onurunu yerle bir etmeye çalışıyorlar. İşe iade davası açtım" diye anlattı. Bayrakdar, "Kimseyi ötekileştirmedim. Büyük ve kurumsal bir fabrika olan MMK Metalurji, Özçelik-İş sendikası-nın yönlendirmesiyle mi işçi çıkarıyor? Sendikanın yanlışlarını eleştirdiğimi, sendikanın aracılığıyla işten atıldım. Bu aynı zamanda muhalif işçilere bir gözdağı" dedi.

'İŞVERENİN AVUKATI SENDİKAYI SAVUNDU'

Dörtöyl 2. İş Mahkemesinde görülen ilk duruşmada MMK Metalurji avukatı, feshin usul ve yasaya uygun olduğunu, Özçelik-İş sendikasının işçilerin haklarını koruma amacı güttüğünü, işverenenden bağımsız bir sendika olduğunu savundu. Kimi işçinin şirketin yaşadığı ekonomik sorunlarından, kiminin üretim daralmasında kiminin ise performans düşüklüğü yeterince verim alınmamasından işten atıldığını isim vererek anlatan avukat, işten atılan işçilerin hepsinin sendikaya muhalif olmasına ve bir önceki dönem yapılan sendika seçimlerinde mevcut şube başkanını desteklememelerinin tesadüf olup olmadığı sorusuna ise açıklık getirmedi.

Davanın bir sonraki duruşması, Özçelik-İş sendikasına yazı yazılıp üyelik aidat fişleri ve TİS kayıtlarının istenmesi için 4 Nisan tarihine ertelendi.

FAİZ ARTIŞI BİTTİ DEPREM SÜRECEK

Merkez Bankası politika faizini yüzde 45'e yükselterek faiz artışlarına son verdiği mesajını verdi. Faiz artışlarına bağlı olarak artan işsizliğin derinleşmesi bekleniyor.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK), 2024'ün ilk toplantısında politika faizini 250 baz puan artırarak yüzde 45'e çıkardı. PPK kararında "Gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığı" belirtilerek, faiz artışlarının sonuna gelindiği mesajı verildi.

PPK'nin açıklamasında, "Kurul, parasal sıkılaştırmanın finansal etkilerini de göz önünde bulundurarak, dezenflasyonun tesisi için gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini değerlendirmiştir" denildi.

Açıklamada ayrıca şu ifadeler yer aldı:

"Kurul, politika faizinin mevcut seviyesinin aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sürdürüleceğini değerlendirmiştir. Enflasyon görünümü üzerinde belirgin ve kalıcı riskler oluşması durumunda ise parasal sıkılık gözden geçirilecektir."

Merkez Bankası geçen ay politika faizini yine 250 baz puan artırarak yüzde 42.5'e çıkarmıştı.

FAİZ ARTIŞININ ANLAMI NE?

İktisatçı Doç. Dr. Ümit Akçay faiz kararını değerlendirdi. Akçay, Merkez Bankasının "Faiz artışları bitti" mesajı verdiğini kaydetti.

Akçay, 5 temel başlıkta değerlendirmede bulundu.

1. İç Talep: "(PPK metni) Parasal sıkılaştırmanın finansal koşullara yansımalarıyla yurt içi talepteki dengelemenin, öngörülen dezenflasyon süreci ile tutarlı seyrettiğine işaret etmektedir".

Ne demek: İç talepte daha fazla sıkılaştırmaya gerek yok mesajı gelmiş.

2. Döviz: "(PPK metni) Dış finansman koşulları, rezervlerdeki güçlenme, cari dengedeki iyileşme ve Türk lirası varlıklara talep döviz kuru istikrarına katkıda bulunmaya devam etmektedir". Ne demek: Döviz bu şekilde yönetmeye devam edeceğiz demiş. Döviz tutarsan, enflasyonu tutarsın!

3. Enflasyon hedefi: "Aylık enflasyonun ana eğilimindeki düşüş sürmüştür." Ne demek: "Yıllık enflasyon yükseliyor ama aylık enflasyona bakın, ben ona bakıyorum" demiş.

4. Yüzde 45 faiz yeter mi: "Dezenflasyonun tesisi için gerekli parasal sıkılık düzeyine ulaşıldığını ve bu düzeyin gerektiği müddetçe sürdürüleceğini değerlendirmiştir" Ne demek: Bu faiz seviyesi yeterli demiş.

5. Arada sorun çıkarsa? "Enflasyon görünümü üzerinde belirgin ve kalıcı riskler oluşması durumunda ise para-

'14 bin dekar vakıf arazisi kime kiralandı?'

BALIKESİR Ayvalık'ta Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait 14 bin dekar arazi kiralandı. Arazide bulunan 165 bin adet zeytin ağacının akıbeti belirsiz. CHP Milletvekili Orhan Sarıbal, Mecliste düzenlediği basın toplantısında, Ayvalık Vakıf Zeytinlikler İşletme Müdürlüğü'nün kapatılmasını eleştirdi.

İşletmenin sitesine girildiğinde "Tasfiye kararı nedeniyle hizmet sunulamamaktadır" uyarısının çıktığını dile getiren Sarıbal, işletmenin 1940 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı kurulduğunu, 14 bin dekar arazide yaklaşık 165 bin adet zeytin ağa-

HEM FAİZ KATLANDI, HEM KUR		FAİZ ORANI	DOLAR TL
	MURAT ÇETİNKAYA DÖNEMİ		
	NİSAN 2018	%8	4.10
	HAZİRAN 2018	%17.75	4.72
	EYLÜL 2018	%24	5.59
	MURAT UYSAL DÖNEMİ		
	TEMMUZ 2019	%19.75	5.64
	EYLÜL 2019	%16.50	5.66
	EKİM 2019	%14	5.71
	ARALIK 2019	%12	5.95
	OCAK 2020	%11.25	7.34
	ŞUBAT 2020	%10.75	6.53
	MART 2020	%9.75	6.57
	NİSAN 2020	%8.75	6.93
	MAYIS 2020	%8.25	7.25
	EYLÜL 2020	%10.25	7.63
	NACİ AĞBAL DÖNEMİ		
	KASIM 2020	%15	7.84
	ARALIK 2020	%17	7.45
	MART 2021	%19	8.36
	ŞAHAP KAVCIOĞLU DÖNEMİ		
	EYLÜL 2021	%18	8.88
	EKİM 2021	%16	9.55
	KASIM 2021	%15	12.93
	ARALIK 2021	%14	13.32
	AĞUSTOS 2022	%13	18.17
	EYLÜL 2022	%12	18.51
	EKİM 2022	%10.50	18.59
	ARALIK 2022	%9	18.69
	ŞUBAT 2023	%8.50	18.88
	GAYE ERKAN DÖNEMİ		
	HAZİRAN 2023	%15	25.37
	TEMMUZ 2023	%17.50	26.94
	AĞUSTOS 2023	%25	26.71
	EYLÜL 2023	%30	27.46
	EKİM 2023	%35	28.26
	KASIM 2023	%40	28.94
	ARALIK 2023	%42.5	29.43
DÜN		%45	30.28

Nisan 2018'de yüzde 8 olan politika faizi dün yüzde 45'e çıktı. Türk lirası, nisan 2018-ocak 2024 arasında dolar karşısında yüzde 638.5 değer kaybetti

Fotoğraflar: DHA, Tablo: Evrensel

İŞSİZLER ORDUSUNA BİR AYDA 528 BİN KİŞİ EKLENDİ

FAİZ artışı en çok Türkiye işçi sınıfını vurdu. Faiz artışlarının bir sonucu aralık ayına ilişkin işsizlik verilerinde görüldü. Kasımda 8.1 milyon olan geniş tanımlı işsiz sayısı aralık ayında 8.7

miliona çıktı. Buna göre işsiz sayısı 528 bin arttı. Faiz artışlarına bağlı olarak yaşanacak ekonomik durgunluk, işsizliğin artmasına neden olacak.

sal sıkılık gözden geçirilecektir." Ne demek: Sorun çıkarsa bakarız demiş! Akçay, "Şimşek yönetimi bir yandan faizi artırıp, rezervleri artırmaya çalışıyor. Fakat temel doğrultu aynı. Döviz kontrol edersen enflasyonu kontrol

edersen çerçevesi ile devam ediyorlar. Türk lirasındaki değersizleşme aylık enflasyonun altında kalmalı. Aylık yüzde 3 hedefi var. Döviz kuru politikası buna göre düzenleyecekler" dedi. (EKONOMİ SERVİSİ)

cın bulunduğunu kaydetti.

Vakıf işletmesinin zeytinliklerinin korunması, kollanması amacıyla kurulduğunu belirten Sarıbal, "Bağışlayanlar 'Arazileri mirasçıları yerine geliriyle ihtiyaç sahiplerine yardım edilsin' diye bırakmışlardır. Bu nedenle vakıf zeytinlikleri kesinlikle satılamaz ancak üretimin devam ettirilmesi şartıyla kiraya verilebilir. İşletme tesislerinde doğal ve natürel zeytin, zeytinyağı, sabun çeşitleri, bal, zeytin ezmesi ve diğer ürünlerini 'Vakıflar' markası ile tüketiciyle buluşturuluyor" dedi. (EKONOMİ SERVİSİ)

Fotoğraf: Kübra Kırımlı/Evrensel

KAMU-AR:

Yoksulluk sınırı 48 bin lirayı aştı

BİRLEŞİK Kamu İş'in Ar-Ge birimi KAMU-AR tarafından yapılan araştırmaya göre, Ankara'da dört kişilik bir ailenin aylık sınırı ocak ayında 17 bin 442 liraya kadar yükseldi. 1 Ocak 2024'ten geçerli olmak üzere 17 bin 2 lira olarak belirlenen yeni asgari ücreti daha yılın ilk ayında geride bıraktı. Aynı ailenin yoksulluk sınırı da 48 bin 459 liraya kadar çıktı.

Açlık sınırı ocakta bir önceki aya göre 959 lira artarken, gıda dışındaki ihtiyaçlar için yapılması gereken harcama ise 699 liralık artışta 31 bin 53 liraya çıktı. Her ikisinin toplamından oluşan yoksulluk sınırı ise önceki aya göre bin 658 lira arttı. Son bir yıllık dönemde ise sınırı 7 bin 646 lira, gıda dışındaki ihti-

yaçlar için yapılması gereken harcama 13 bin 855 lira ve yoksulluk sınırı ise 21 bin 501 liralık artış kaydetti.

KURU BAKLIYAT İÇİN AYLIK HARCAMA TUTARI 12 LİRA ARTTI

Ankara'da en fazla alışveriş yapılan marketlerden derlenen fiyatlara göre, dengeli beslenebilmek için et, balık, yumurtaya aylık olarak harcanması gereken tutar ocakta bir önceki aya göre 122 lira, yıllık olarak ise 2 bin 278 lira artarak 4 bin 659 lira oldu. Kuru bakliyat için yapılması gereken harcama önceki aya göre 12 lira, geçen yılın aynı ayına göre ise 134 liralık artışla 368 liraya yükseldi. (EKONOMİ SERVİSİ)

FRANSA'DA ÇİFTÇİ EYLEMİ:

Bizim sonumuz sizin açlığınız olur

Fotoğraf: AA

Kıvanç DEMİR
Strasbourg

FRANSA'da Ulusal Tarım Çiftçileri Sendikaları Federasyonu (FNSEA), Genç Çiftçiler Sendikası ve Köylü Konfederasyonuna bağlı binlerce çiftçi, traktör ve römorklarıyla sokaklara çıktı. 85'in üzerinde bölgede ve Bordeaux, Toulouse, Lyon, Nice, Marseille, Strasbourg, Mulhouse, Bayonne, Rennes, Lille, Nantes gibi birçok şehrin çevresindeki otoyol, otoban veya önemli geçiş yolları bloke edildi. Bugün akşam saatlerine eylemlere devam edileceği açıklandı.

Çiftçiler soğuk hava koşullarından dolayı traktörlerinin yaktıkları ateş çevresinde kararlı bir bekleyiş içerisinde. Dün temsilci sendikalar tarafından hükümetle görüşmeler başladı ve 100'un üzerinde talep iletildi. Emmanuel Macron hükümetinin talepleri kabul etmemesi durumunda koşulların sertleşeceği belirtiliyor.

Fransız basınında yayımlanan bazı araştırmalara göre halkın yüzde 87'si çiftçilerin eylemlerini haklı buluyor ve destekliyor.

İçişleri Bakanı Gérald Darmanin da "Çiftçilerin talepleri ve eylemleri meşrudur" dedi. Bakan, valiliklere yaptığı çağrıda kolluk güçlerinin önlemleri sırasında herhangi bir sert müdahalede bulunulmamasına özen gösterilmesi için talimat verdi.

HÜKÜMETİ TELAŞ SARDI

Hükümet telaş içinde ve acil toplanacak. Başbakan Gabriel Attal'ın çağırısıyla bakanlar kurulu bugün başkanlığa ait Matignon Köşkünde toplandı. En geç cuma başbakanın kamuoyuna konuyla ilgili bir açıklama yapması bekleniyor.

Sendikalar, gerekirse daha güçlü ve sert eylemlere gidileceğini açıkladı. "Gerekirse Paris komple bloke ederiz" diyen çiftçilerin öfkesi büyük ve kararlılar.

ÇİFTÇİLER NEDEN SOKAKTA?

Çiftçiler, son 25 yılda Fransa'daki hükümetlerin tarımdaki reform politikalarından dolayı koşullarının kötüleştiğini belirtiyor, acil çözüm ve tam destek talep ediyor.

Gelir düşüklüğü, iklim sorunundan kaynaklı yaşanan ürün kaybı, emeklerinin karşılığını alamamaları, ürünlerini düşük fiyatlara satmaları, mesleklerinin daha görünür hale gelmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinin yanı sıra yeni genç çiftçilere de desteğin artması, tarıma yatırımın yükseltilmesi gibi acil hayata geçmesi gereken 100 kadar talebi hükümete sundular.

Sendikaların öne çıkardığı taleplerin 3 ana başlık olarak "Çiftçilerin çalışma koşullarına saygınlık, çalışma koşullarına göre adil ücretlendirme ve çiftliklerde kabul edilebilir çalışma koşullarının yeniden tesis edilmesine" dikkat çekiliyor.

Çiftçilerin traktörlerine astığı bazı pankartlarda öne çıkan sloganlar ise şöyle: "Ölmek değil, beslemek istiyoruz", "Bizim sonumuz, sizin açlığınız olacak", "Bıktık artık, çiftçiler öfkeli", "Üretici köylü olmadan, ülke olmaz."

Hükümetlerin uyguladığı neoliberal politikalar, çiftçilerin yaşam ve çalışma koşullarını kötüleştirirdi.

Le Monde gazetesine demec veren ve ülke çapında tanınan eski bir çiftçi ve eski Avrupa parlamentosu milletvekili olan José Bové "Şu anda 1992 tarım politikası reformunun yol açtığı zararın bedelini ödüyoruz" diye belirtiyor. Uzun yıllar, Köylü Konfederasyonu sendikasında temsilcisi olan Bové, küreselleşmiş bu düzen serbest ticaret sisteminin asırlıklarına işaret ediyor. Konuşmasının devamında "1992'den bu yana reformlarla tüm kurallara koruk bir şekilde değişti" diye ekliyor.

Politis gazetesi geçtiğimiz haftalarda Hollanda, Romanya, Polonya, İngiltere ve Almanya'daki çiftçilerin mücadelesine haberinde yer verdi.

‘Murat Kurum tercihi, AKP sermayesine yeni alan açma çabası’

Fotoğraf: Kişisel arşiv

Siyaset Bilimci Dr. Özgür Olgun Erden, Erdoğan’ın İstanbul adaylığı için Murat Kurum’u tercih etmesinde, kentsel dönüşüm projeleriyle AKP sermayesine yeni alanlar yaratma çabasının etkili olduğu görüşünde.

Serpil İLGÜN
İstanbul

AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yerel seçimde yarışacak adaylarını duyurduğu konuşmalarda yerel seçimde izlenecek stratejiye dair de epey veri sundu.

En önemlisi İstanbul olmak üzere 2019’da kaybedilen kentleri geri alma hedefini aday tanıtım toplantılarında da dile getiren Erdoğan, konuşmalarında, en büyük rakip olan CHP’yi DEM Parti üzerinden kriminalleştirirken, bunun İstanbul seçimi için nasıl sloganlaştırıldığını da ifade etti. 2019’da İstanbullulara “Sisi mi, Binali mi” diye seslenen Erdoğan, 2024’te ise “Neyan-yahu mu, Murat mı” diye soracak.

İstanbul Adayı Murat Kurum başta olmak üzere, AKP’nin aday tercihlerini, yerel seçim stratejisini ve rejim tartışmalarını Siyaset Bilimci, Dr. Özgür Olgun Erden ile konuştuk. Erden’e göre Erdoğan’ın ittifakını bir arada tutmak için ideolojik zamlara ihtiyacı var. Bu nedenle kutuplaştırıcı, kitlesini mobilize eden ve konsolide etmeye çalışan siyaseti sürdürecektir.

Erdoğan ve Cumhuriyet, 2023 mayıs seçimlerinde tüm muhalefete karşı, PKK ve Türkiye’nin gelişmesini istemeyen dış güçlerle iş birliği yapmak, beka, millîlik-yerlilik ve LGBTİ/aile argümanlarıyla örülen bir strateji kurmuştu. Erdoğan’ın yerel seçim stratejisinde, mayıs seçimlerinden farklı olarak başka ne gibi enstrümanlar kullanacağını düşünüyorsunuz?

Öncelikle şunu söylemek gerek, kurulan bu yeni rejimde oluşan ittifakları bir araya getiren güçlü zamlar var. Diğer yandan, bu ittifakları tek başına bir çıkar birliği olarak düşünmek fazla zorlama olur. Çünkü, ittifakların güçlü ideolojik-politik argümanları, sağlam ideolojik yapıları ve politik-hegemonik hedefleri

ATALAY’IN MAHKUMİYETİ DEVAM EDECEK GÖRÜNÜYOR

AYM-Yargıtay çatışmasında doğrudan söz kurmayan Erdoğan, “Bu zihniyet, 18 yıl hapse mahkum olmuş bir teröristi Meclise taşımak için hukukun altından tünel kazmakla kalmıyor, mahalli seçim iş birliği kisvesi altında cezaevlerindeki terör örgütü mensuplarını salmanın hesabını yapıyorlar” dedi. Can Atalay’ın milletvekilliğinin düşürülmesine dair MHP’nin tutumunu sahiplenen bu sözleri nasıl değerlendirirsiniz?

Erdoğan, her zaman zamanı doğru kullanmayı bilen bir lider oldu. Uzun yıllardır siyaset yapan ve bu konularda ustalaşmış bir Erdoğan’ın, kurduğu ittifak ve siyasal pozisyonun bir gereği olarak seçim arifesinde böyle bir açıklama yapması benim için şaşırtıcı değil. Ancak doğruluğunu bilememekle birlikte, arka planda yaşananları aktaran bazı haber, yorum ve kulüsleri izlediğimizde, iktidar içinde Can Atalay konusunda üzerinde konuşulan ve planlanan bazı çözüm yolları bulunmaya çalışıldığı gibi bir görüntü oluşturuluyor. İki yargı kurumunun karşı karşıya geldiği ve meselenin bir anayasal krize ve rejim sorununa dönüşmesi elbette olayı çok farklı noktalara getirdi. Her şeyden önce olay, iki yargı kurumunun yetki paylaşımı ve hiyerarşisi içerisinde anayasal bir mesele haline getirildi. Tabii sadece bu değil. İktidarın MHP kanadı Anayasa Mahkemesini sert bir şekilde eleştirdi, kapatılmakla tehdit etti. Seçim öncesinde Atalay için bir mahkumiyetinin devamı yönünde bir karar bizi şaşırtmamalı.

Fotoğraf: AA

ve risksiz alanlar oluşturdu. Bu durum ayrıca, Cumhuriyet için ülkenin başta ekonomi olmak üzere, içerisinde bulunduğu pek çok sorunun üzerine ve bunları çözmeye dönük iradesizliği de örtme işlevi görüyor.

DAVA ARTIK ERDOĞAN’I İKTİDARDA TUTMAK

Erdoğan’ın yerel seçim için gösterdiği adayları nasıl değerlendiriyorsunuz? Özellikle İstanbul’daki adayların önemli bir bölümünün mesleği ya da ticari hayatı inşaata. Diğer yandan Erdoğan’ın aday bulmakta zorlandığı, “ünlü” isimler yerine “biat edecek” isimleri tercih ettiği yorumları yapıldı. Tercihler bize davanın mı, biatın mı öne çıktığı konusunda nasıl işaretler veriyor?

Öncelikle Erdoğan, yerel seçimlerde Türkiye’nin tüm illerinde kendini seçtirecekmiş gibi bir propaganda geliştirecektir. Genel seçimlerde olduğu gibi yerel seçimde de propaganda sahnesini boş bırakmayacaktır. Dolayısıyla iktidara ve devletin bütün kurumsal yapısına hakim olan bu güçlü liderin karşısında, sanırım hiçbir AKP belediye başkan adayının esamesi okunmaz. Bunu İstanbul belediye başkan adayları açıklanırken de gözlemledik. İstanbul, Erdoğan’ın da sıklıkla vurguladığı üzere kendisi için anlamı çok büyük bir kent. İstanbul için tercih edilen Murat Kurum güçlü, şehir için planları olan ve bunu yapacak irade sahibi bir aday imajından uzak. Bu da bize sadece Kurum için değil, diğer belediye başkan adayları tercihlerinde de belirttiğiniz gibi biatın esas alındığını gösteriyor. Bütün adaylar, Erdoğan ve AKP iktidarını arklarına alarak propaganda yapacaklardır. Şunu da vurgulamak gerekir ki, böyle güçlü ve her şeye hükmeden bir liderin varlığı artık davayı da değiştirdi. Dava artık Erdoğan’ı iktidarda tutmak ve iktidarının devamı sağlamak.

UZMAN VE YETKİN KADROLARA ARTIK İHTİYAÇ YOK

MURAT Kurum tercihi geri dönersek, neden inşaat-rant kavramlarıyla bütünleşen Murat Kurum?

Aslında AKP kuruluşundan bu yana inşaat, yeniden inşa, müteahhit gibi kavramlarla fazlasıyla özdeşleşmiş bir parti. İstanbul özelinde düşünürsek kentin inşaatlarla kaplanması, dikey mimarinin çoğalması, yeşil alan ve deprem toplanma

alanlarının bile birer birer bu tür inşaat yapılarıyla örülmesi, bilinen bir durum. Tabii bütün bunlar yapılırken en önemli motivasyon rant oldu. Ancak bana kalırsa Kurum tercihindeki bir diğer önemli faktör, AKP sermayesinin kentsel dönüşüm projeleriyle daha da genişleyecek sektörde kendini büyütecek bir alan yaratma çabası. Sermaye birikiminin önemli alanlarından biri, inşaat ve mü-

teahhitlik faaliyeti oldu. İstanbul bu açıdan müt-hiş fırsatlar sunan cazibedici bir şehir iktidar için. Deprem faktörü bunu daha da kuvvetlendirecektir. Nitekim, seçimin en önemli vaatlerinden biri kentsel dönüşüm oldu. Buna şunu da eklemek gerekir, AKP kadrolarında artık eskisi gibi donanımlı, işini bilen, alanında uzman ve yetkin kişiler ve isimler yok.

birlikçiler, aile, beka gibi son derece kutuplaştırıcı ve kitlesini mobilize eden ve konsolide etmeye çalışan bir siyaseti benimsedi. Bunu elbette sürdürecektir. Çünkü, ittifakını bir arada tutmak için, değindiğim ideolojik zamlara ihtiyaç var. Özellikle MHP seçmeninin oyunu almak için bu son derece zaruri bir durum gibi gözüküyor.

Bu strateji, Cumhuriyet için de konsolidasyon sağlamanın dışında, muhalefetin içinde de çözümlere yaratabiliyor, ne dersiniz?

İkisi de birbirini besleyen bir durum. İttifak olarak seçmeninizi ne kadar konsolide ederseniz, karşı tarafta yani muhalefette de güçlü yarıklar ve çözümlere neden olabilirsiniz. Tabii burada biraz muhalefetin de mayıs seçimlerini ve deneyimlerini anımsarsak, güçlü açmazları ve yol kazaları oldu. Bunda özellikle Millet İttifakı çatısı altında bir araya gelen partilerin oluşturduğu muhalefette bir takım ideolojik ve politik ayrımsalar etkili oldu. Partilerin yapıları ve liderlerinin -Davutoğlu, Karamollaoğlu, Babacan gibi- geçmiş siyasal deneyimleri ve kimlikleri, ittifakta yer alan partilerin tam bir parti kimliğine ve ideolojisine kavuşamaması -İyi parti gibi-, HDP ve Kürt siyaseti gibi faktörler, artık fazla siyaset üretemeyen Cumhuriyet için oldukça kullanışlı

Cinsel saldırı faili doktora beraat verildi

Fotoğraf: Eylem Nazlier/Evrensel

Eylem NAZLIER
İstanbul

İSTANBUL Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görevli Asistan Doktor S.E’nin, Hemşire H.Z’ye ‘cinsel saldırı’dan yargılandığı davanın üçüncü duruşmasında karar açıklandı. Duruşmaya cinsel saldırıya uğrayan Sağlık Emekçisi H.Z, H.Z’nin Avukatı Feyza Altun, sanık S.E, sanık S.E’nin avukatı katıldı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının da müdahil olduğu davada mahkeme heyeti sanık için beraat

kararı verdi.

Duruşmada beyanda bulunan H.Z, “20 yıldır o hastaneyim, şikayetim devam ediyor. 20 yılın sonunda kendi rızamla bir resmi kurumda nasıl böyle bir şey yapabilirim? Benim söz konusu odadan kolileri alma sebebin uzun yıllar çalışmam sebebiyle odayı benden sonra gelen ekibe temiz bırakmam yönünde bir hareket, buradan olumsuz bir kanaat çıkarılmasını kabul etmiyorum. Bu olaydan sonra ciddi psikiyatrik sorunlar yaşadım, doktor raporları aldım, ailemle yaşıyorum. 11 Mart’tan beri tedavi görüyorum” dedi.

‘MÜTALAAYI KABUL ETMİYORUZ’

Mütalaada mağdura yönelik iddiaları kabul etmediklerini söyleyen H.Z’nin Avukatı Feyza Altun da şunları söyledi: “Sanık, olay öncesi çevrede kimler var, yok kontrol ediyor. Fii-li, hiyerarşik alt üst ilişkisi içerisinde bulunduğu hemşirelere yönelik otorite kullanarak yapıyor. Sanığın diğer hemşireleri de taciz ettiği sabittir. Ayrıca sanık, müvekkilimi arayarak özür dileyip şikayetini geri çekmesini istemiştir. Suçun işleniş biçimini göz

önünde bulundurursak müvekkilimin delil toplaması zor. Biz kadınlar cinsel saldırıya uğrarsak nasıl ispat edeceğiz? Emsal teşkil etmesi için cezalandırılması gerek. Açıkladığımız nedenlerle müvekkile yönelik eylemlerden sanığının cezalandırılmasını talep ediyoruz.”

Sanık S.E. de suçlamayı kabul etmediğini söyledi. Sanığın avukatı da somut delil olmadığını öne sürüp sanığın beraatını istedi. Beyanların ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti cinsel saldırı suçlamasından yargılanan Doktor S.E. için beraat kararı verdi.

‘HİÇBİR KADIN GÜVENDE DEĞİL’

DURUŞMAYI izleyen kadınlar ve meslek örgütü temsilcileri karara tepki gösterdi. Adliye koridorunda “Erkek adalet değil, gerçek adalet” sloganı atan kadınlar, adliye önünde de açıklama gerçekleştirdi.

Avukat Feyza Altun “Bu karar Türkiye için ve Türkiye’deki kadınlar için utanç kaynağıdır ve Türkiye’de hiçbir kadının artık güvende olmadığını mahkeme eliyle tescil edilmiş olduğu bir karardır. Bu, çalışan hiçbir kadının erkeklerin cinsel şiddetine karşı korunmuyor olduğunun mahkeme eliyle ispatı ve tescilidir. Zira fail fiili kabul etmesine, önce gönüllü ilişkisi vardı demesine, bütün bunları çürütmemize, hiçbir şekilde ast üst ilişkisi dışında bir ilişkileri olmadığını ispat etmemize rağmen mahkeme delil yetersizliğinden beraat kararı verdi. Cinsel saldırı suçları, niteliği itibarıyla özel alanlarda yaşanan fiiller olduğu için bu suçlarda zaten delillerin aranmaması ve kadının beyanının esas alınması gerekirken; başka hemşirelerin de aynı doktorun tacizine uğradığını beyan etmesine rağmen hâlâ delil yetersizliği deniyorsa, bu Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinin erkeklerle Tecavüz et, taciz et, seni aklayacağım demesidir. Bu kararın tarafımızca kabul edilemesi mümkün değildir. Bu kararın bozulması için bütün itiraz yollarını kullanacağız” dedi.

KISA... KISA

Bakandan
anayasa
çıkışı

Fotoğraf: DHA

ADALET Bakanı Yılmaz Tunç, “Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulu tarafından düzenlenen ‘Yeni Anayasa Genel Değerlendirme Çalıştayı’nda yaptığı konuşmada yeni anayasa çıkışını sürdürdü. Tunç, “Bu anayasamız, eski arabaya takılan yeni araçlar nedeniyle adeta bir protez anayasaya da dönüşmüş durumda” dedi. (ANKARA)

Bahçeli’ye
‘mikrofon’
eleştirisi

Fotoğraf: AA

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin açıklamalarında kullandığı üsluba tepki gösterdi. Bahçeli’nin her seferinde kürsüden bağırıp, hakaretler ettiğine dikkat çeken Babacan, “Sayın Bahçeli, bu mikrofon denen alet, bağırma-dan sesinizi duyurmayarıyor” dedi. (ANKARA)

MIT’çilerin
ifşasını
sordu

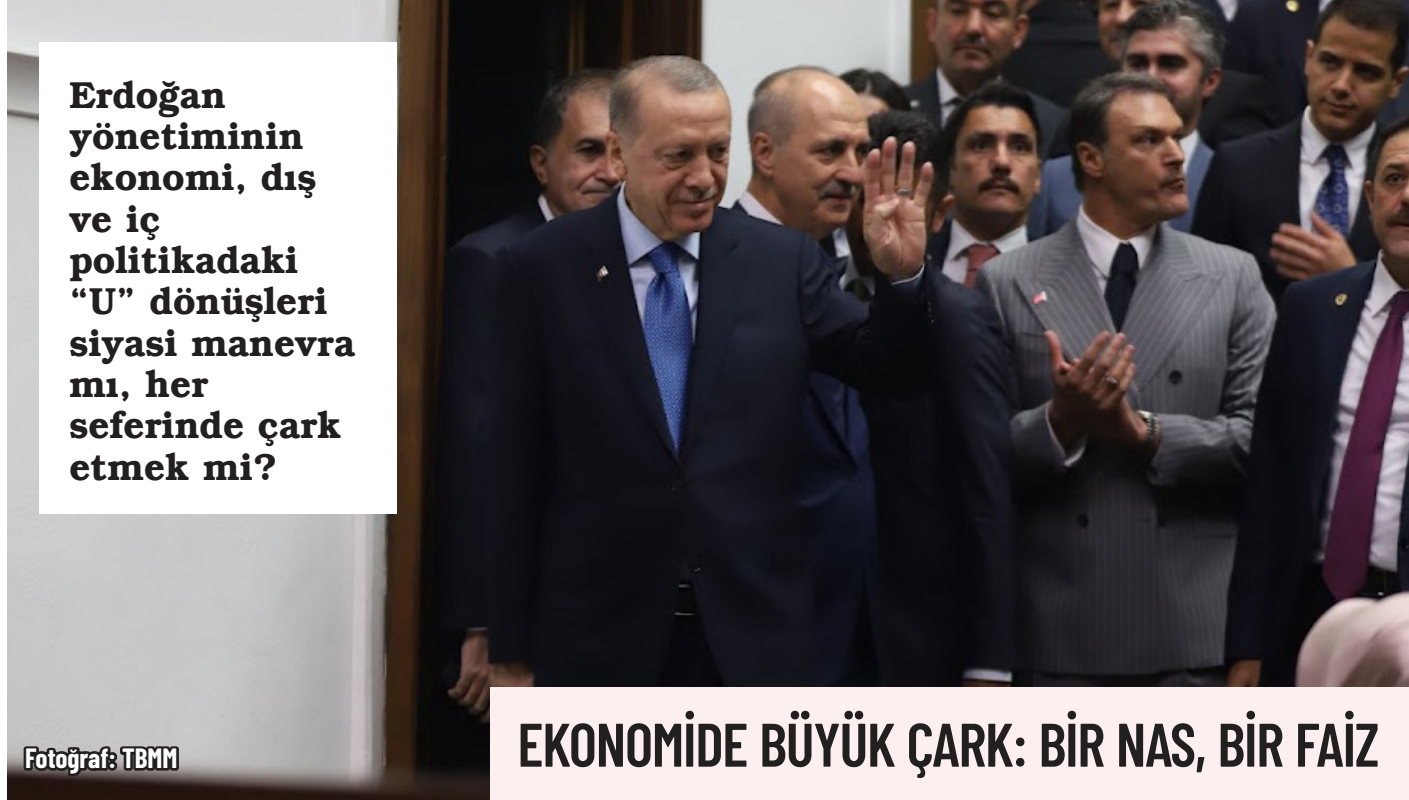
CHP Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, MIT’in 97. yıl dönümü etkinliğinde MIT mensuplarını da gösteren fotoğraf paylaşımıyla ilgili işlem yapıp yapılmadığını Meclis gündemine getirdi. Öztürkmen, “Erdoğan ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç’un sosyal medya hesaplarından MIT mensuplarının fotoğraflarını ifşa eden sorumlular kimlerdir?” diye sordu. (ANKARA)

Gelecek’t
880 üye
istifa etti

Fotoğraf: AA

GELECEK Partisi Malatya İl Başkanı Semih Aksoy, 13 ilçe başkanı ve 880 üyeyle partilerinden istifa ettiklerini açıkladı. İstifa gerekçesini açıklamayan Aksoy, Malatya İl Başkanlığı, başbakanlık kurulu, yönetim kurulu, etik kurulu, disiplin kurulu, 13 ilçe başkanı ve yönetim kurullarının istifa edenler arasında bulunduğunu duyurdu. (MALATYA)

TEK ADAMIN MASALLARINDAN GERÇEĞE...

Çark ettikçe
dikiş tutmuyor

Erdoğan yönetiminin ekonomi, dış ve iç politikadaki “U” dönüşleri siyasi manevra mı, her seferinde çark etmek mi?

Fotoğraf: TBMM

Birkan BULUT
Ankara

İktidardakilerin “siyasi manevra yeteneği” diyerek övündüğü Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın söylem ve politikalarındaki sıkça çark etmeleri, özellikle Cumhurbaşkanının geniş yetkilerle donatıldığı tek adam sisteminde arşa çıktı. Ekonomide, dış ve iç politikada sıkışmışlığa meşhur “U” dönüşleriyle çözmeye çalışan Erdoğan yönetiminde sistem dikiş tutmuyor.

İSVEÇ ŞOK OLACAKTI, NATO ÜYESİ OLDU

İsveç’in NATO’ya üyeliğine “teröre destek” ve F-16 pazarlıklarıyla karşı çıkan Erdoğan, Biden’den alınan sözler ve İsveç’in bazı yasal değişikliklere gittiği gerekçesiyle hızla döndü. Oysa Finlandiya’nın üyeliğine “F-16 sözünüzde durmadınız” diyen Erdoğan, “İcabında Finlandiya’yla ilgili farklı mesaj verebiliriz. Verdiğimiz zaman İsveç şok olacak” demişti. İsveç’in üyeliğinin TBMM’de onaylanmasının ardından AKP’nin talepleri kabul edildi mi diye gözle ABD’ye döndü. Reuters’ın son haberine göre Biden 20 milyar dolarlık F-16 alımı ve modernizasyon kitleri satışı için kongreye mektup gönderdi. ABD Dışişleri Bakanlığından “Biden destekliyor ama kongrenin süreçte kilit rolü var” açıklaması geldi.

ARAP SERMAYESİNE BAĞIMLILIĞI ARTIRDI

Gazeteci Cemal Kaşıkçı’nın 2018 yılında Suudi Arabistan’ın İstanbul Başkonsolosluğunda öldürülmesi sonrasında gerilen ipler yumuşadı. 2022’de ilişkileri düzelten Erdoğan, genel seçimlere giderken döviz sıkışıklığını aşmanın yolunu Arap sermayesinde aradı. Sözü tutarak seçimleri kazanınca “şükran turu”na çıktı. Ancak Arap sermayesine bağımlılığın ne boyuta geldiğini, Riyad’da Süper Kupa finalinde yaşanan skandal gözler önüne serdi.

‘RABİA’ GİTTİ, İKİ ELLE SARILDI

Erdoğan, Mısır’daki Müslüman Kardeşler rejimini devirdiği için kendisine “darbeci” Mısır Cumhurbaşkanı Abdülfettah es-Sisi ile barıştı. Bir dönem kürsülerden “Rabia” işaretini eksik etmeyen Erdoğan, iki eliyle “Katil Sisi’yi selamladı.

AKDENİZ’DE DOST ARAYIŞI

Zaman zaman tansiyonun yükseldiği Yunanistan ile kavgaya giren Erdoğan, yakın zaman önce “Benim için artık öyle biri yok” dediği Başbakan Miçotakis’i ziyaret etti, samimi pozlar verdi. Erdoğan’ın seçimlerden sonraki ziyaretlerindeki Atina durağı, “Batıyla normalleşme çabasında ilk adım” yorumlarına neden oldu.

Akdeniz’deki enerji politikalarında uzun süre yalnızlaşan Erdoğan yönetimi, Yunanistan’ın yanı sıra İsrail yönetimiyle de normalleşme adımları atmış, işgal altındaki Filistin davasını gündeminden çıkarmıştı. 7 Ekim’de

Uğur ZENGİN
İstanbul

EKONOMİDE BÜYÜK ÇARK: BİR NAS, BİR FAİZ

ERDOĞAN, döviz kuru ve faiz politikasından ‘keskin salınımlar’ gerçekleştirdi. 2018 yılından bu yana faiz ve kur politikası kısa aralıklarla 180 derece değişti. Faiz indirimlerini bazen “Nas var nas” diyerek gerekçelendiren Erdoğan, faize karşı mücadele ettiğini sık sık dile getirir de son yıllarda Türkiye en çok faiz veren ülkelerden oldu. “Yüksek kur-düşük faiz” ile ihracatçı sermaye büyük kârlar elde ederken, düşük faiz ile artan döviz kurlarına bağlı olarak ham madde maliyeti artan sanayi patronları söz konusu politikadan rahatsız oldu. 2018 yılında ‘başkanlık sistemi’ ile tekrar Cumhurbaşkanlığı seçilen Erdoğan, 2019 yılı ile birlikte ekonomideki politikasında 4 kere ‘faiz-kur’ dönüşü gerçekleştirdi.

RAHİP KRİZİYLE FAİZ ARTTI

2018 yılında Murat Çetinkaya, Merkez Bankası başkanıyken nisan ayında yüzde 8 olan politika faizi, Rahip Brunson krizi ile birlikte eylül ayına kadar yüzde 24’e çekildi. Nisan 2018’de 4.10 TL olan dolar kuru eylül ayında 5.59 TL’ye yükseldi.

UYSAL’I GÖREVE GETİRDİ, FAİZ DÜŞTÜ

Murat Çetinkaya’yı görevden alan Erdoğan, Murat Uysal’ı Merkez Bankası Başkanlığına atadı. Uysal ile birlikte yeniden “düşük faiz-yüksek kur” politikası izlendi. Temmuz 2019’da faiz indirimlerine başlayan Uysal, yüzde 24 ile teslim aldığı politika faizini temmuz 2019’da yüzde 19.75’e indirdi. Dolar/TL kuru 5.64 seviyesindeydi. Aydan aya faiz

indirimlerine devam eden Uysal, eylül 2020’ye gelindiğinde faizi yüzde 10.25’e çekti. Kur ise aynı dönemde 5.64’ten 7.63 seviyesine çıktı.

MERKEZE SARAY’DAN ATAMA YAPTI, FAİZ ARTTI

Ardından Murat Uysal’ı görevden alan Erdoğan, Naci Ağbal’ı Merkez Bankası Başkanlığına atadı. Ağbal, Murat Uysal’ın aksine politika faizini yüzde 10.25’ten yüzde 15’e çekti. Ağbal’ın Merkez Bankası başkanlığı kısa sürdü. Toplam üç faiz artışı gerçekleştiren Ağbal, mart 2021’de politika faizini yüzde 19’a çekti. Ağbal döneminde dolar/TL 7.84’ten 8.36’ya çıktı.

AĞBAL’I DA GÖREVDEN ALDI

Erdoğan, Ağbal’ı da görevden aldı, Yeni Şafak gazetesinden Şahap Kavcıoğlu dönemine başladı. Erdoğan, “Bu görevde olduğum süreçte faizle mücadelelemini sonuna kadar sürdüreceğim” demişti. Kavcıoğlu eylül 2021’de politika faiz indirimlerine başladı. Mart 2021’de politika faizini yüzde 18’den devralan Kavcıoğlu, faizi yüzde 8.5’a kadar indirdi. Kavcıoğlu görevi devraldığında dolar/TL kuru 8.88 idi.

2023 MART’TAN SONRA: FAİZ YÜZDE 8.5’TEN YÜZDE 45’E...

2023 genel seçimlerinin ardından kur/faiz politikasında tekrar 180 derece yön değiştiren Erdoğan, Hafize Gaye Erkan’ı Merkez Bankası Başkanlığına, Mehmet Şimşek’i Hazine ve Maliye Bakanlığına getirdi. İlk toplantıda yüzde 8.5 olan politika faizi yüzde 15’e çekildi. Dün gerçekleştirilen toplantıda ise faiz yüzde 45’e çekildi. Toplam faiz, Erkan başkanlığı döneminde 3650 baz puan artırılmış oldu.

sisteminin en önemli dayanaklarından olan yüzde 50+1 ile seçilme şartı, oy desteği azalan Erdoğan’ı pişman etti. Bunu ilk kez Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu ile 2021’de paylaştan Erdoğan, “50+1’i o zaman bu kadar sıkı bir şeye bağlamamamız gerekirmiş” demişti. Geçtiğimiz aylarda gündeme getirince ortağı MHP Lideri Bahçeli’nin de tepkisini çeken Erdoğan, şimdilik bu gündemi rafa kaldırmış durumda.

AYASOFYA’DA BİR ÖYLE BİR BÖYLE

İç politikada en çok kullanılan ve hızla çark edilen uygulamalardan biri de Ayasofya oldu. Erdoğan, Ayasofya camiiye çevrilmeden sadece bir yıl önce, “Bu işin siyasi boyutu var. Yan tarafta Sultanahmet’i doldurmayacaksn, Ayasofya’yı dolduralım diyeceksin. Bu oyunlara gelmeyelim. Ben bir siyasi lider olarak bu oyuna gelecek kadar istikametimi kaybetmedim” açıklamasını yaptı. Danıştayın müze kararını iptalinin ardından temmuz 2020’de ise Cumhurbaşkanlığı kararıyla Ayasofya camii olarak ibadete açıldı, Erdoğan “Yurt dışından gelen tepkiler bizi bağlamaz” dedi. 2023 genel seçim öncesi Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu’nun, “Bazı bölümler turistlerin ziyaretine açılabilir” sözlerine ise “Yazıklar olsun sana” diye yanıt verdi. Hemen ardından Ayasofya’da deprem hazırlığı gerekçesiyle yıl-larca sürececek restorasyon yapılacağı duyuruldu. Son olarak Ayasofya’nın üst kısmının 25 avro giriş ücreti karşılığı turistik gezilere açıldığı duyuruldu.

DURUM

Ahmet YAŞAROĞLU

ahmetyasaroglu@gmail.com

NATO DA YERLİ VE
MİLLİ OLDU!

İsveç’in NATO’ya üyeliğinin onaylanması salı günü TBMM’de kabul edildi. AKP ve MHP’nin öncülüğünde Meclise getirilen önergeye CHP de evet oyu verdi. EMEP, TİP gibi partiler ise sadece “hayır” oyu verdiler, bir savaş örgütü olan NATO’nun dağıtılması, Türkiye’nin NATO’dan çıkması gerektiğini vurgulayan açıklamalar da yaptılar. Bu arada Akşener’in İyi Partisi gibi “NATO’ya evet, İsveç’e hayır” gibi ilkesel olmayan tutum alan partiler de oldu.

NATO ABD emperyalizminin liderliğindeki Batı emperyalizmin bir savaş ve yıkım örgütü. NATO sürekli genişleyerek, silahlanmayı artırarak, Ukrayna’da olduğu gibi savaşı kısırtarak ve sürmesini sağlayarak dünyayı yeni bir genel savaşa doğru sürükliyor. Ama NATO ve ABD sadece açık savaş ve işgaller yürütmüyor. Bağımlı ülkelerde yapılan darbeler, kontrgerilla örgütlenmeleri, subayların ve işkencecilerin eğitilmesi gibi işleri de organize etti ve ediyor. NATO ve ABD’nin dünya halklarına karşı bugüne kadar işlediği suçları sıralamaya kalsak ayrı bir kitap yazmamız gerekir.

1952’den beri NATO’ya üye olan Türkiye’de NATO ve ABD üsleri, bunun yanı sıra radarlar gibi onlarca askeri tesis bulunuyor. NATO’ya girildiğinden beri iktidarlar NATO ve ABD ile pek çok açık ve gizli anlaşma yaptılar. Erdoğan liderliğindeki AKP iktidarı da kitleleri kandırmak için ürettiği “millilik ve yerlilik” propagandasına karşın bütün bu anlaşmalara bağlı kaldı, üstlerine yenilerini ekledi. İsveç’in NATO üyeliğini, bu devletin “Teröre destek verdiği” gerekçesi ile geciktiren, bu arada ABD’den F-16 savaş uçakları için pazarlıklar yürüten tek adam yönetimi, şimdi bu onay ile bu uçakların gelmesini, eldeki eski uçakların modernizasyonunun başlatılmasını bekliyor. Çünkü o kadar pompalanan “yerli ve milli harp sanayi” bu tür uçakları henüz yapamıyor!

Finlandiya ve İsveç’in NATO’ya üye olmasından sonra Baltık Denizi, Rusya’nın kuşatılmasında ABD ve NATO’nun gölü haline geldi. ABD ve NATO’nun yeni hedefinin Karadeniz’de bir ABD ve NATO gölü haline getirmek olduğu biliniyor. ABD emperyalizmi diğer Batılı emperyalistleri de yedekleyerek “güncel düşman” Rusya’yı, “stratejik düşman” Çin’i kuşatmak için istikrarlı bir biçimde ve sürekli tırmanan propaganda ile militaristleşmeyi kısırtıyor, silahlanmayı artırıyor. Erdoğan iktidarı bugünkü dünya konjonktüründen kaynaklanan avantajlarla bazı konularda ağır davranırsa da, genel olarak ABD ve NATO’nun bu gerici ve yıkıcı politikalarına destek veriyor, onlara güç kazandırıyor.

Bu genişleme kararının onaylanmasının zamanlaması da oldukça ilginçtir. Erdoğan iktidarının ticari ilişkileri büyük bir ikiye bölünmüşlüğü açığa çıkarmış olsa da, iktidar İsrail siyonizminin saldırılarına karşı Filistin halkını sözde desteklemektedir. Erdoğan iktidarı İsrailli katliamları devam ederken, ABD ve İngiltere gibi devletler bu katliamlara tam destek verip, daha da kolaylaştırmak üzere Filistin’i destekleyen Yemen’e saldırı üstüne saldırı düzenlerken, tüm bölgeyi ateşe atmaya yönelik adımlar atarken, ABD ve Batılı saldırgan devletlere moral verecek bu genişleme kararını Meclise getirmiş ve onu kabul ettirmeyi başarmıştır.

CHP’nin NATO ve ABD karşıtı bir propagandası, millilik ve yerlilik üzerine yürüttüğü bir demagoji bulunmamasına karşın, ülkenin bağımsızlığı, emperyalizm karşıtlığı üzerine zaman zaman hararetli açıklamalar bulunuyor. Artık bunun da ikiye bölünmüş olduğu açığa çıkmış durumda. Ama iktidar partileri olan AKP ve MHP’nin hem asıl karar vericiler, hem de halk arasında sözde antiemperyalist, ABD karşıtı propaganda yürütmeleri, millilik ve yerlilik üzerine rezilce bir ajitasyon yürütmelerinden dolayı halk önünde hakıyla teşhir edilmeleri özel bir önem taşıyor. Şu veya bu ürünü üretmiş olmak sizi milli ve yerli yapmıyor. Ülkenin emperyalizme bağımlılığını hem ekonomik olarak Batılı emperyalistlere gırtlığına kadar borçlanarak, hem de bu bağımlılığı askeri, diplomatik bağımlılık olarak perçinleyerek onların ayakları altına atınız. Sizin künyenizde “yerli ve milli” değil, uşaklık ve satılmışlık yazıyor.

Fotoğraf: DHA

İmamoğlu’ndan
Kavuncu açıklaması

İSTANBUL Büyükşehir Belediyesi (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu, Bakırköy’de KİP-TAŞ’ın kentsel dönüşüm projeleri dahilinde yapılacak blokların inşaatının temelini atıldığı törene katıldı. Gazetecilerin sorularını yanıtlayan İmamoğlu, İyi Partinin Buğra Kavuncu’yu İBB başkanı adayı göstermesine dair gelen soruya İmamoğlu, “Her siyasi parti kendi adayını gösterebilir. Daha önce de söylediğim gibi bir siyasi partinin kendi adayını gösterme serbestliğine ya da özgürlüğüne benim laf etmem asla zaten doğru değil. Kaldı ki her aday da değerlidir. Yolu açık olsun” ifadelerini kullandı. (İSTANBUL)

KISA... KISA**Malatya'da 5.2'lik deprem**

Fotoğraf: AA

ÖNCEKİ gün AFET ve Acil Durum Yönetim (AFAD) Başkanlığının merkez üssünü Malatya'nın Battalgazi ilçesi olarak saptadığı 5.2 büyüklüğünde deprem, gerçekleşti. Yerin 13,93 kilometre derinliğinde meydana gelen deprem, Malatya'nın yanı sıra çevre il ve ilçelerde de hissedildi. Vatandaşlar panikle kendilerini dışarı attı. Şu ana kadar herhangi bir olumsuzluk yaşanmadığı belirtilirken, ekiplerin saha tarama çalışmalarına başladı. (MALATYA)

Otobüs devrildi: 10 yaralı

İRAN'dan gelen F.E. idaresindeki yolcu otobüsü, Doğubayazıt ilçesi yakınlarında şarampole devrildi. İhbar üzerine bölgeye sağlık, polis, jandarma ve itfaiye ekipleri sevk edildi. Kazada yaralanan İranlı 10 kişi ambulanslarla Doç. Dr. Yaşar Eryılmaz Doğubayazıt Devlet Hastanesine kaldırıldı. Yaralıların sağlık durumunun iyi olduğu öğrenildi. (AĞRI)

DEM Partinin Batman kongresi

Fotoğraf: MA

HALKLARIN Eşitlik ve Demokrasi Partisi Batman İl Örgütü 2'nci Olağan Kongresi için bildiri dağıtımını yaptı. Dağıtım esnasında belediye binası önüne gelen partililer hep bir ağızdan "Kayyum gidecek, halklar gelecek" sloganını attı. Yoldan geçen araçlar, esnaf ve yurttaşlar partililere destek verdi. Kongre bugün 10.00'da Roza Düşün Salonunda gerçekleştirilecek. (BATMAN)

Evinde ölü bulundu

YALNIZ yaşayan Mehmet Şah Arslan'a ulaşamayan yakınları polise ihbarda bulundu. Yenisehir ilçesi Kooperatifler Mahallesi'ndeki eve gelen polis ekipleri, kapı açılmayınca çilingir yardımı ile kapıyı açtı. Eve giren sağlık ekipleri, yaşlı adamı yatakta hareketsiz buldu. Yapılan kontrolde, 76 yaşındaki Arslan'ın yaşamını yitirdiği belirlendi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.(DİYARBAKIR)

KAYYUM YEREL SEÇİM ÖNCESİ DÜĞMEYE BASTI:**Fabrika Mahallesi'nde yıkım başladı**

Kayyum tarafından Diyarbakır Fabrika Mahallesi'nde kamulaştırma kararı verilen 20 evin yıkımına başlandı. Yıkım kararı çıkarılan evlerden birinde oturan Emin Yaprak, "Perişan haldeyiz, bizi bir ekmeğe muhtaç ettiler" dedi.

Dilan TEMİZ
Diyarbakır

Kayyum tarafından yönetilen Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Yenisehir ilçesindeki Fabrika Mahallesi'nde yıkıma başladı. 18 hak sahibine ait 20 ev için 2021'de kamulaştırma ve yıkım kararı verilirken, mahalleli hukuk mücadelesi başlatmış ancak sonuç alamamıştı. Dava süreci devam ederken yıkım başladı. Önceki gün sabah saatlerinde iş makineleri, zabıta ve çevik kuvvet eşliğinde mahalleye gönderildi. Yurttaşların evlerinden zorla çıkarılması'nın ardından mahalleli çaresiz ve mağdur.

‘YAĞMURDA, SOĞUKTA KEPÇELERLE EVİMİZE GİRDİLER’

Fabrika Mahallesi'nde evinin yıkımına başlanan Emin Yaprak, perişan bir halde olduklarını söyledi. Yaprak'ın 3 çocuğu var ve haftalık işlerde çalışan, dışarıda kaldıklarını belirten Yaprak, sesimizi duyun çağrısında bulundu: "2021'de belediye orada arsa almış. Müteahhitlere 'Size yol açacağım' sözü vermişler. Hemen yıkım kararı çıkarttılar biz durdurma kararı aldık. Durdurma kararını da gösterdik hiç umurlarında olmadı 'Biz yıkıyoruz, vali emir verdi yakın' dediler. O soğuk, o yağmur altında evler yıkıldı, eşyalarımız daha içindeydi. Kepçelerle evimize girdiler. Eşyalarımızı zar zor çıkardık. Bakın hâlâ yıkıyorlar. Geceден sabaha kadar eşyaları çıkardık."

‘SEÇİME AZ KALDIĞI İÇİN HEMEN HAREKETE GEÇTİLER’

Yaprak'ın iddiasına belediyeden valiyeye herkes yolsuzluk yapıyor ve bu sebeple evleri yıkılıyor. 'Müteahhitler ve para karşısında hakkımızı savunan yok' diyen Yaprak, "Hakkımızı savunan yok, mağdur eden çok. Adamlara biraz bekleyin dedik ama seçime de az kaldığı için hemen harekete geçtiler. Bizi dışarı attılar. Benim evime 100 bin lira para verdiler. Bilirkişi getirdim evin ederine 100 binden fazla dediler. Bize ederinden çok çok az ödeme yaptılar. Avukat belediye gitti ama rest çekip 'Bu kadar' dediler. Biz de belediye gittik, 'Hakkımızı verin ya da bize bir ev bulun' dedik. Hiç kimse bizimle muhatap olmadı" şeklinde konuştu.

‘BİR EKMEĞE MUHTAÇ ETTİLER’

Şu an dışarıda kaldıklarını ve ne yapacaklarını bilmediğini söyleyen Yaprak, zor durumda olduklarına belirtti: "Bir yakınımız evini geçici olarak bize açtı. Orada da en çok bir iki ay kalabiliriz. Şu anda perişan olmuşuz, halimizi görsünler. Bizi ekmeğe muhtaç ettiler.

Fotoğraflar: Dilan Temiz/Evrensel

NE OLMUŞTU?

Diyarbakır'ın Yenisehir Belediyesi, Dokuzçeltik parseli içinde bulunan Fabrika Mahallesi'nin satış ihalesi 20 Temmuz'da yapılmıştı. Belediye Fabrika Mahallesi'nde 18 hak sahibine ait 25 ev için 2021'de kamulaştırma ve yıkım kararı verdi. Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi davayı reddetti. Bunun üzerine mahalle sakinleri Antep Bölge İdare Mahkemesine başvurarak kararı istinafa taşıdı. Dava sürecinin devam ettiği mahallede önceki sabah itibarıyla yıkım başlatıldı. Şu ana kadar iki evin yıkımının gerçekleştiği mahalle, polis ve

Haftalık işlerde çalışan insanım, her zaman iş olmuyor. Ev kirası mı vereceğim, oradan aldığım para ile çocuklara mı bakacağım? Evi kendi emeğimle kendi bileğimle yaptım, evimizi gözümüzün önünde yıkıldılar ağladık. Çok mağdur olduk ama ne yapacağız bilmiyoruz. Artık dayanacak gücüm kalmadı."

‘1 MİLYONLUK EVE 100 BİN LİRA VERİYORLAR’

Mahalleli Tekin Koyun ise var olan durdurma kararlarına ve devam eden dava sürecine dikkat çekti. Koyun, "Ev sahiplerini razı etmeden çıkın diyorlar, yıkım yapıyorlar. 1 milyonluk eve 100 milyar, 4 milyonluk eve 300-400 milyar

zabıta tarafından ablukaya alındı.

TMMOB DİYARBAKIR İKK: KAYYUM BİRİLERİNE PEŞKEŞ ÇEKİYOR

Fabrika Mahallesi'nin satış ihalesini yakından takip eden Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu (İKK) 2023 yılında açıklama yapmıştı. "Yenisehir Belediyesi Kayyumundan Aleni Usulsüzlük!" başlığıyla yapılan açıklamada, şu ifadelerle yer verilmişti: "Dava süreçleri devam ederken Yenisehir Kayyumuna arsaya dönüşen alanda 10 Şubat 2023 tarihinde İmar Planı Değişikliği yaparak daha rantсал bir düzenleme yaptı ve yaklaşık 400 hanenin yaşadığı bir mahalle büyüklüğündeki alanı 3'üncü kez satış ihalesine çıkardı. Özellikle 6 Şubat 2023 tarihli Maraş merkezli depremlerden sonra oluşan yoğun gayrimenkul talebi ve ülkenin içinde bulunduğu ekonomik duruma bakıldığında arsa fiyatlarında ciddi artış yaşanması gerekirken söz konusu satış ihalesinin muhammen bedelinin yarı yarıya düşmüş olması arsaların kimlere peşkeş çekildiğine dair tartışmaları da beraberinde getirdi."

Açıklamanın devamında şu ifadelerle yer verilmişti: "Kayyum mahalleyi satmak ve birilerine peşkeş çekmek için her yolu deniyor, istekliler ise iştah kabartan rant için her türlü usulsüzlüğü göze almış görünüyor. İhale sonrası geriye yine mağdur olacak binlerce vatandaş ve soruşturulması gereken birçok usulsüzlük ile iddia kalacak!"

veriliyor" dedi.

‘MÜTEAHTİLERE, RANTA KURBAN EDİLİYORUZ’

Kayyumun seçim öncesi bu işi halletmek istediğini belirten Koyun şöyle konuştu: "Müteahhitler var, bunlar rüşvet veriyor kayyuma. Ondan sonra zorla çıkarıyorlar hani bizim belediye gelecek. Para aldıkları için bir an önce bu evleri boşaltacaklar. Müteahhitlere karşı sözlerini tutmaya çalışıyorlar. Gerekçe olarak yol diyorlar. Ama yolun tamamı açılmıyor, 500 metre açılıyor. Rüşvet yediği kadarıyla açılıyor. Bir de yapılacak siteye kurban ediliyoruz" dedi.

Fotoğraf: MA

Gözaltında kaybedilen Tanış ve Deniz anıldı

HALKLARIN Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Şırnak İl Örgütü, Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ve Parti Yöneticisi Ebubekir Deniz'in 25 Ocak 2001'de gözaltına alındıktan sonra kaybolmalarının yıl dönümüne ilişkin açıklama yaptı.

‘DEVLETİN FAİLLERİ YARGILAMASI GEREKİYOR’

Açıklamada konuşan DEM Parti Şırnak Milletvekili Zeki İrmez, 1990'lı yıllarda işlenen cinayetlerin "namertçe" olduğunu belirterek, bu cinayetlerin failleri yargılanana kadar mücadelelerini sürdüreceklerini belirtti. Ardından Serdar Tanış'ın babası Şuayip Tanış, faillerin ortaya çıkması için verdikleri adalet mücadelesini anlatarak, "Anneler ve babalar olarak sadece kendi çocuklarımızın değil, ne kadar faili meçhul cinayet varsa hepsinin akıbetinin aydınlatılmasını ve faillerinin yargılanmasını istiyoruz" dedi.

DEM Parti Silopi İlçe Eş Başkanı Adnan Kaplan, 1990'lı yıllarda Kürtlere yönelik uygulamalara dikkat çekerek, "Devlet içerisinde çeşitli yasa dışı çıkar şebekeleri mafya usulü örgütlenmiş ve her bir yarı kendine ait bölgeler oluşturmıştı. Bu çeteler, bölge halkının iradesini yok etmek, tamamen teslim almak için insanlık dışı her uygulamaya başvurmuştu" diye belirtti.

‘MÜCADELELERİNİ BÜYÜTECEĞİZ’

Kaplan faili meçhul cinayetlerin aydınlatılması için verilen mücadeleye değinerek, "Bizler, Serdarlar, Ebubekirlerin yoldaşları olarak şimdi çok daha güçlü, örgütlü ve kararlı bir şekilde mücadelelerini büyüteceğimizi ve halk olarak irademizi her koşulda ortaya koyacağımızı belirtiyoruz" şeklinde konuştu. (Şırnak/MA)

‘ZORLA KAYBETME VE FAİLİ MEÇHUL CİNAYETLER ARAŞTIRILSIN!’

HALKLARIN Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Şırnak Milletvekilleri Aysegül Doğan, Mehmet Zeki İrmez ve Nevroz Uysal Aslan, Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ve Parti Yöneticisi Ebubekir Deniz'in zorla kaybettirilmelerine dair Meclis Başkanlığına araştırma önergesi verdi. Önergede; Serdar Tanış ve beraberindekilerin, dönemin Şırnak İl Jandarma Alay Komutanı General Levent Ersöz ile Silopi İlçe Jandarma Karakol Komutanı Yüzbaşı Süleyman Can'ın "Benim bulunduğum bölgede HADEP açılmaz, buna asla izin vermez" tehditlerine rağmen 3 Ocak 2001 tarihinde HADEP Silopi İlçe Örgütünü kurduğu, sonrasında ise bu isimlere yönelik baskı ve ölüm tehditlerinin artarak devam ettiği hatırlatıldı.

‘TBMNİN SORUMLULUĞUNDA’

Zorla kaybetmeye dair açılan soruşturmanın 9 Şubat 2004'te takipsizlikle sonuçlandığı belirtile önergede, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AIHM) verdiği ihlal kararına da değinildi. Hafıza Merkezinin verilerine de yer verilen önergede, en az bin 353 kişinin zorla kaybettirildiğinin altı çizildi. Önergede, şöyle devam edildi: "İnsanlığa karşı işlenen suçların üstü cezasızlık ve zaman aşımı politikalarıyla örtülemez. Sistematik hak ihallerine son verilmesi ve kayıpların akıbetinin ortaya çıkarılması, faillerin bulunması ve adaletin sağlanması TBMM'nin görev ve sorumluluğundadır." (HABER MERKEZİ)

DBP'li İlbasan tahliye edildi

Fotoğraf: MA

DEMOKRATİK Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkan Yardımcılığı görevindeyken PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın Suriye'den çıkarılmasının 25'inci yıl dönümü olan 9 Ekim 2023'te Kışuyolu Parkı'nda yapılmak istenen açıklaması sırasında 103 kişiyle birlikte gözaltına alınan ve tutuklanan Zekiye İlbasan hakkında açılan davanın ilk duruşması Diyarbakır 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. "Terör örgütü üyesi olmak", "Görevi yaptırmamak için direnme" iddiasıyla görülen duruşmada savunma yapan İlbasan, katıldığı basın açıklamasının yasal olduğunu ifade ederken, İlbasan'ın avukatı Berdan Acun müvekkilinin tahliyesini istedi. İlbasan'ın tutuklu kaldığı süre ve delillerin toplanmış olmasını göz önüne alan mahkeme heyeti, İlbasan'ın adli tedbir kontrolüyle tahliyesine karar vererek, duruşmayı 7 Mart'a erteledi. (Diyarbakır/MA)

BÖLGEDE İŞ CİNAYETLERİ ARTIYOR

BÖLGE illerinde iş cinayetleri dur durak bilmiyor. İşçilerin canını alan çalışma koşulları karşısında önlemler alınmadığı gibi yaşanan cinayetleri "kaza" olarak nitelenerek sorumlular cezasız kalıyor.

■ Urfa'nın Aşık Mahallesi'nde, 8 Ocak 2024 tarihinde İnşaat İşçisi Süleyman Cura, çalıştığı inşaatın 3'üncü katında siva yaparken dengesini kaybedip beton zemine düştü. Cura hayatını kaybetti.

■ 19 Ocak 2024 tarihinde Urfa'nın merkez Haliliye ilçesine bağlı Sırrın Mahallesi'nde tırdaki boruların vinç yardımıyla inşaat alanına indirildiği sırada halatla kayma oldu. Borular 18 yaşındaki Mehmet Ali Korkmaz'ın üzerine devrildi, Korkmaz hayatını kaybetti.

Fotoğraf: DHA

■ Urfa'nın Suruç ilçesinde 10 Eylül 2023 tarihinde tarım işçilerini taşıyan minibus, lastiği patlayınca kontrolden çıkarak duvara çarptı. Kazada 3 kişi hayatını kaybetti, 17 kişi yaralandı.

■ Antep'te de son iki haftada iş cinayetinin de hayatını kaybeden işçilerin sayısı 4'e çıktı.

İsveç'ten Orban'a görüşme teklifi

İSVEÇ Başbakanı Ulf Kristersson, ülkesinin NATO üyeliğine meclis onayı vermeyen tek ülke konumundaki Macaristan'a yeni bir teklifte bulundu. Kristersson, Macaristan Başbakanı Viktor Orban'a gönderdiği mektupta, önümüzdeki hafta Belçika'nın başkenti Brüksel'de bir görüşme yapmayı ve bu buluşmada İsveç'in NATO üyeliği sürecini ele almayı önerdi. Önceki gün kendisini bu konuda görüşmek için Macaristan'ın başkenti Budapeşte'ye davet eden Orban'ın bu teklifini de kabul eden İsveç Başbakanı, her iki taraf için de "uygun" olacak bir zamanda bu görüşmeyi gerçekleştirebileceklerini ilettili.

Irak'taki ABD askeri varlığı için görüşme

ABD'li yayın kuruluşu CNN, Washington ve Bağdat yönetimlerinin, Irak'taki Amerikan askeri varlığının geleceğine ilişkin görüşmelere "yakında" başlayacağını iddia etti. Habere göre, söz konusu görüşmelerin bir bölümünün, Irak'taki ABD askeri varlığının sona erdirilmesinin fizibilitesinin ve zamanlamasının belirlenmesine odaklanması bekleniyor. CNN'e konuşan kaynaklar, "ABD, IŞİD ile mücadelede devam edilmesi ve hükümet ile Irak güvenlik güçlerinin istikrarı da dahil olmak üzere Irak'taki koşullara dayalı bir takvimi tercih ediyor" ifadesini kullandı. ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) Sözcüsü Pat Ryder ise geçen hafta düzenlediği basın toplantısında, "Şu anda Irak hükümetinin Savunma Bakanlığı güçlerinin ayrılmasına yönelik resmi bir talebinden haberdar değilim" demişti.

Düşen uçakla ilgili soruşturma çağırısı

UKRAYNA Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy, Rusya'nın Belgorod bölgesinde "İl-76" tipi askeri nakliye uçağının düşmesine ilişkin uluslararası soruşturma başlatılması çağrısında bulundu. Zelenskiy, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Ruslar apaçık Ukraynalı esirlerin hayatı ve akrabalarının duygularıyla oynuyor. Ukrayna kamuoyuna baskı yapmak istiyorlar. Ukrayna olarak uluslararası soruşturma için ısrarcıyız" dedi. Rusya, önceki gün düşen uçakta, çatışmalarda esir alınmış 65 Ukraynalı asker, 6 kişilik mürettebat ve 3 refakatçinin bulunduğunu duyurmuş, uçağı Ukrayna'nın füzeyle vurarak düşürdüğünü açıklamıştı.

ABD ve Güney Kore'ye savaş hazırlığı suçlaması

RUSYA Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, ABD, Güney Kore ve Japonya'yı Kuzey Kore (Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti) ile savaşa hazırlanmakla suçladı. New York'taki Birleşmiş Milletler binasında basın toplantısı düzenleyen Lavrov, ABD tarafından bir araya getirilen bu yeni askeri blokun faaliyetlerini artırdığını ve geniş çaplı tatbikatlar gerçekleştirdiğini söyledi. Söz konusu askeri blokun amacının açıkça ifade edildiği değerlendirilmesinde bulunan Rus Dışişleri Bakanı Lavrov, "İfade ediş şekilleri oldukça muğlak, nükleer iş birliği gibi bir şey söylediler ama Kuzey Kore ile savaşa hazırlanıyorlar" dedi.

Yeni tip stratejik seyir füzesi test edildi

KORE Demokratik Halk Cumhuriyeti (Kuzey Kore), geliştirmekte olan "Bulhasal-3-31" isimli yeni tip stratejik seyir füzesinin ilk test atışının yapıldığını duyurdu. Devlet ajansı olan Kore Merkezi Haber Ajansı (KCNA) göre, Kuzey Kore Füze Genel İdaresi, yeni tip stratejik seyir füzesi "Bulhasal-3-31"nin ilk deneme atışını dün yaptı. Füze Genel İdaresi, atışların, silah sistemi geliştirme süreci içerisinde rutin ve zorunlu bir faaliyet olduğunu açıkladı. Test atışının komşu ülkenin güvenliği üzerinde olumsuz etkisinin olmadığı ileri sürüldü.

Müzakere durdu katliam sürüyor

İsrail saldırıları Gazze'deki birçok konutu yerle bir etmiş durumda. (Fotoğraf: Abed Rahim Khatib/AA)

İsrail ile Hamas arasındaki geçici ateşkes ve esir takası müzakerelerinde ilerleme sağlanamazken Hamas'ın müzakerelerden çekildiği belirtildi. Bu arada İsrail ordusunun Gazze'de insani yardım tırlarını bekleyen Filistinlileri vurduğu, 20 kişinin hayatını kaybettiği, 150 kişinin de yaralandığı duyuruldu.

Gazze Sağlık Bakanlığından yapılan açıklamada, İsrail'in Ez-Zeytun Mahallesi'nde, Refah kentinden gelen insani yardım tırlarını bekleyen bir grup Filistinliyi hedef aldığı belirtildi. Açıklamada, "İsrail işgali, Gazze'de Kuveyt Kavağı'nda insani yardım bekleyen binlerce aç insana karşı yeni bir katliam gerçekleştirdi" ifadesi kullanıldı.

Hizmet dışı kalan Şifa Hastanesi'ne onlarca durumu kritik olan yaralının getirildiğini aktaran Sağlık Bakanlığı, ölü sayısının artmasından endişe duyulduğunu bildirdi.

'HAMAS MÜZAKEREDEN ÇEKİLDİ' AÇIKLAMASI

Bu arada iddialara göre Katar, Hamas'ın esir takasına ilişkin müzakereleri askıya aldığını İsrail'e ilettili. İsrail devlet televizyonu KAN'ın ha-

berine göre, Hamas, İsrail'in güçlerini tamamen Gazze'den çekmesi ve saldırılarını durdurmasını istiyor.

Önceki gün, Hamas ile İsrail arasında 30 günlük bir ateşkes için görüşmelerin devam ettiği ve henüz bir anlaşmaya varılmadığı bildirilmişti. İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu da, 22 Ocak'ta yaptığı açıklamada, İsrail'in Hamas'la olası bir anlaşmaya varılması yönünde bir teklifte bulunduğunu duyurmuştu.

GIDA VE ANESTEZİK İLAÇLAR TÜKENDİ

Bu arada Gazze Sağlık Bakanlığı, Han Yunus'taki Nasır Tıp Kompleksinde gıda, anestezi ve ağrı kesici ilaçların tükendiğini doğruladı. Yapılan açıklamada, "İsrail işgal güçlerinin kuşatması nedeniyle hastanede sağlık ve insani durum son derece felaket" denildi.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus da sosyal medyada yaptığı paylaşımda, Gazze'deki tüm sivillerin, insani yardım ve sağlık çalışanlarının korunmasını talebini yinelerken acil ateşkes çağrısında bulundu. **(DIŞ HABERLER)**

İSRAİL'DE PROTESTOLAR: ASKERİ ÇÖZÜM YOK, ATEŞKES HEMEN ŞİMDİ

İSRAİL'in Tel Aviv kentinde yüzlerce İsrailli "Akan kanı durdurun" yazılı pankart açarak Gazze'de tutulan esirlerin serbest bırakılması için bir anlaşma yapılması talebiyle protesto yürüyüşü düzenledi. El Cezire'ye konuşan Sapir Sluzker Amran "Hükümete Artık yeter" demek için geldik. Tüm rehinelere evlerine dönmelerini ve derhal ateşkes istiyoruz. Askeri bir çözüm yok, sadece diplomatik bir çözüm var, sadece anlaşmalar rehinelere geri getirecek" dedi. **(DIŞ HABERLER)**

Fotoğraf: PAME

Yunanistan'da öğrenciler özel üniversitelere karşı yürüdü

YUNANİSTAN'ın başkenti Atina'da binlerce öğrenci, sağcı Yeni Demokrasi (ND) hükümetinin özel üniversiteler kurmaya izin veren eğitim yasa tasarısını protesto etti. Binlerce öğrenci kent merkezinde toplanarak meclisin önüne yürüdü.

Yunanistan'da yasalar özel üniversite kurulmasına izin vermiyor. Öğrenciler yasa tasarısı gündeme gelmesiyle birlikte üniversite kampüslerini işgal etmeye başlamışlardı. **(DIŞ HABERLER)**

AVRUPA GERÇEĞİ

Yücel ÖZDEMİR

yozdemir@evrensel.net

YÜKSELEN AŞIRI SAĞ, FAŞİZM VE BÜYÜYEN ANTİFAŞİST MÜCADELE

Almanya'da 14 Ocak'ta Potsdam ve Duisburg'da başlayan aşırı sağ karşı gösteriler dev bir dalgaya dönüştü. Geçtiğimiz hafta sonu Berlin, Münih, Köln, Frankfurt, Hamburg, Hannover, Bremen başta olmak üzere çok sayıdaki kentte gerçekleşen eylemlere katılım toplamda bir milyonu geçti.

Ülkenin sokaklarında yükselen ses, ırkçılığa, yabancı düşmanlığına, faşizme geçit verilmemesi yönünde. Taşınan pankart ve dövizlerde, yapılan konuşmalarda 30 Ocak 1933'te Adolf Hitler'in başbakanlık koltuğuna oturmasından sonra adım adım inşa edilen faşist rejimin yaptığı soykırım ve katliamlar hatırlatılarak, "Bir daha asla demenin tam vakti" deniliyor. Bir kez daha faşizm karşısında sessiz kalmınması, "Sessiz çoğunluğun artık sesini çıkarması gerektiğine" vurgu yapılıyor.

Geçmişteki faşist rejimle kurulan tarihsel paralellikler, bugünkü faşistlerin yaptığı "Tersine Göç" (Remigration) planları, geniş halk kesimleri arasında antifaşist bilincin alabildiğince güçlü ve diri olduğunu bir kez daha gösteriyor. Nasıl olmasın ki... Yarn 27 Ocak...

Bundan tam 79 yıl önce, 27 Ocak 1945'te Hitler faşizmi tarafından kurulan en büyük toplama kampı olan Auschwitz, Kızıl Ordu tarafından kurtarılmıştı. Bugün Polonya sınırları içinde olan Auschwitz toplama kampı faşizm için iki açıdan önem arz ediyordu: Birincisi toplama, ikincisi imha etme.

Alman sermayesi tarafından iktidara getirilen faşist rejimin kontrol ettiği ülke ve bölgelerden Auschwitz'e gönderilen Yahudiler, Romanlar, Sintiler, homoseksüeller, komünistler, antifaşistler ve diğer muhalif güçler, trenler kamp alanından içeriye girer girmez imha edilmeye başlanıyordu. İnsanların yüzüne bakılıp kimisi gaz odalarında hemen imha ediliyordu, kimisi de ya sonradan öldürülüyordu ya da kamptaki barakalarda insanlık dışı koşullarda tutuluyordu. Çeşitli tahminlere göre kampta 1-1.5 milyon arasında insan katledildi. Kızıl Ordu'nun kamptaki esirleri kurtarması, diğer toplama kamplarının sonunun başlangıcı oldu. Bugün müzeye dönüştürülen kampta dolayısıyla insanın tüylerinin ürpermemesi elde değil. Katledilen insanların saçları, ayakkabıları, üzerine isimleri yazılı valizleri, telden gözükler, üzerinde numara yazılı tek tip tutsak elbiseleri, krematoryumlar...

Hepsi azıcık gibi görünen faşizmin barbarlığını dünmüş gibi yaklaşıyor...

Arka planında tarihin karanlık yıllarının hatırlatıldığı bugünkü kitlesel antifaşist gösterilerin, aşırı sağın yükselişini, faşist örgütlenmelerin güç toplanmasını engelleyip engellenemeyeceği şu günlerde en sık sorulan soruların başında geliyor. İçinde faşist örgütlenmelerin olduğu aşırı sağcı Almanya için Alternatif (AfD) partisinin yasaklanması ya da yasaklanmaması bu soruların içinde yerini alıyor.

Sokakta yükselen ses AfD'nin yasaklanması yönünde adım atılması durumunda destek verileceği yönünde. Ancak, yasağın tek başına çözüm olmayacağı da ortada. Zira, yükselişin nedenleri ortadan kaldırılmadan atılacak bir adım ters tepebilir, aşırı sağın ve faşist örgütlerin işine yarayabilir. Hükümet cephesinden yapılan açıklamalarda yasak yerine devletten aldığı maddi desteği kesme, gençlik örgütünü yasaklama ağırlık kazanmış görünüyor.

Tabandan yükselen mücadele bu açıdan hükümeti AfD'ye karşı bir şeyler yapmaya adeta zorluyor. Salı günü Federal Anayasa Mahkemesinin faşist "Die Heimat" (NPD) için verdiği devletten aldığı maddi yardımın altı yıllığına kesilme yönündeki karar, özellikle AfD'ye verilen maddi yardımların kesilmesini isteyenleri cesaretlendirmiş görünüyor. Çünkü ilgili Anayasa maddesinde "halk arasında nefret körüklemek" dayanak olarak gösteriliyor. AfD yöneticileri tarafından göçmenlere karşı yapılan sayısız "nefret körüklemek" olduğu için istense Anayasa Mahkemesinde başvuru yapılabilir.

Ne var ki, aşırı sağın, faşist hareketlerin güç toplanmasına yol açan nedenlerin ortadan kaldırılması ise işbaşındaki hükümetin gündeminde bulunmuyor. Mülteci ve sığınmacılara karşı izlenen politikada AfD'nin çizgisine yaklaşma konusundaki adımlar devam ediyor. Yükselişin önemli nedenleri arasında yer alan yoksulluk, işsizlik, gelecek korkusu ve Ukrayna Savaşı konusunda ise bir "politika değişikliği" gündemde değil.

Başbakan Olaf Scholz, dün haftalık Die Zeit gazetesinde yayımlanan röportajında "AfD ile politik olarak mücadele edilmesi" çağrısı yapıyor. Ancak bunun içeriğinin nasıl olması gerektiğini söylemiyor. Daha doğrusu söylemiyor. Çünkü, Alman sermayesinin çıkarları doğrultusunda girdiği Ukrayna savaşından geri adım atmayla, Rusya ile ilişkilerin normalleştirilmesinden yana değil. Diyalog, barış ve müzakere yerine savaşın sürmesi için Ukrayna'ya her türlü askeri destek sürüyor. Savaş gereğiyle rekor düzeyde arttırılan askeri harcamalardan vazgeçilmesi de söz konusu değil.

Bu nedenle aşırı sağ ile aşırı sağın yükselişine neden olan sermaye partilerine karşı birleşen bir mücadele ancak sonuç getirebilir. Bu temelde sürdürülecek bir mücadeleyle aşırı sağın, ırkçılığın, milliyetçiliğin ve faşizmin zemin bulması, insanlık için yeniden bir tehdit olması engellenebilir.

Mali'de altın madeni çöktü, 70 ölüm!

AFRİKA'nın en büyük üçüncü altın üreticisi Mali'de kaçak altın madeni çöktü, en az 70 işçi öldü. Mali'de madenlerin çoğu Kanada, İngiltere ve Avustralya tekelleri tarafından işletilerek zanaatkar madencilik denilen kayıt dışı küçük madencilik de yaygın. Halkın yarınsının aşırı yoksul olduğu ülkede nüfusun yüzde 10'u madencilikle geçiniyor. **(DIŞ HABERLER)**

KÜLTÜR GÜNCEİ

Çeviri ödülleri finalistleri

İSTANBUL Kültür Sanat Vakfının Talât Sait Halman Çeviri Ödülü'nün 2023 yılı değerlendirmelerinde dört çevirmen finale kaldı. Banu Gürsaler-Syvertsen, Dag Solstad çevirisi 17. Roman ile; Püren Özgören, A. S. Byatt çevirisi Bahçedeki Bakire ile; Bengi De Sá Matos Paixão, Jose Saramago çevirisi Dul ile ve Regaip Minareci, Jenny Erpenbeck çevirisi Kairos ile finale kalan isimler oldu. (İSTANBUL)

Filmlerde kaos söyleşisi

TEORİSYEN, Eleştirmen ve Yazar Prof. Dr. Gediz Akdeniz ile "Örneklerle filmlerde kaos ve karmaşıklık modelleri" söyleşisi, 29 Ocak'ta Kent Üniversitesi Taksim Kampüsünde gerçekleşecek. Fizikçi olan ve bilim felsefesi üzerine dersler veren Prof. Dr. Gediz Akdeniz'in yapacağı söyleşi, Senaristbir ve Kent Üniversitesi iş birliğinde ve Senarist, Yönetmen Yavuz Turgul'un sunumuyla gerçekleşecek. (İSTANBUL)

İşçi sınıfı kültürü kitabı

İMGE Kitabevinden çıkan "Proleterlerin Gündüğü; Günümüzde İşçi Sınıfı Kültürü ve İletişimi" Gamze Yücesan Özdemir'in geniş bir zamana yayılan işçi sınıfı etnografisi birikimlerine dayanıyor. Geçmişin parlak mücadele anlarını ziyaret ediyor. Kültür ve iletişimin çok katmanlı ve çelişkili yapısını kapsayabilmek için gündelik hayattan sendikalara, sınıf bilincinden sanata dayanarak yol alıyor. (İSTANBUL)

Bodrum'da sanat merkezi

Fotoğraf: Inspira Bodrum

KÜLTÜR ve sanat merkezi Inspira Bodrum, İtalyan sanatçıların bulunduğu "Bir Zamanlar Denizin Olduğu Yer-Dove una volta c'era il mare" Dolomiteri'nin Çağdaş Sanatı Sergisi ile 23 Ocak'ta kapılarını açtı. Bodrum Ortakent'te geniş bir alana yayılan Inspira Bodrum'un içerisinde üç sahne, sanat galerisi, fuaye alanı, akademi ve atölyeler, dijital radyo, kitabevi, çalışma ve toplantı alanları bulunuyor. (MUĞLA)

DUASIZ VE TÖRENSİZ'İN YAZARI BEYDA YILDIZ:

İnsanın derdini anlatmaya çalıştım

Fotoğraf: Ardl Batmaz

Karakterlerimin siyasi iklimin hüküm sürdüğü coğrafyadan sonuna kadar nasibi almış karakterler olduğunu söyleyebiliriz. Ben romanımda bu iklim içerisinde nefes alıp vermeye çalışan karakterlere can vermeye çalıştım.

Şerif KARATAŞ
İstanbul

Beyda Yıldız'ın ilk romanı Duasız ve Törensiz okurun karşısına çıktı. Everest Yayınları etiketiyle okur karşısına çıkan roman, Siirt'ten Almanya'ya göç etmek zorunda kalan Neval'in ilk aşkı Hasan'ın kaybının izini sürmesini anlatıyor. Bir yas romanında satır aralarında geçtiği coğrafyadaki yas hallerine ve acılarına dair de kesitler sunuyor. Bir dönem Evrensel'de muhabirlik yapan Yazar Yıldız'ın romanıyla ilgili konuştuk. Yazar Yıldız romanıyla ilgili, "Burada insanın hikayesini yazmaya, insanın derdini anlatmaya çalıştım. Herkesin o ya da bu şekilde bir kaybı olmuştur. Ve her insan kaybı karşısında aciz ve çaresizdir" ifadelerini kullandı.

Kıtabınızda hikayenin başladığı coğrafya, okullara İbni Haldun'a atfedilen "Coğrafya kaderdir" ifadesini getiriyor. Anlatılan hikaye ile coğrafya arasında nasıl bir ilişki var?

Duasız ve Törensiz'in bir yas ve bellek romanı olduğunu, derdinin bu iki tema etrafında şekillendiğini düşünecek olursak, anlatılan hikayenin içinden geçtiği coğrafyayla bağıntılı olduğunu görebiliriz. Sonuç olarak sırasız ölümlerin çokça yaşandığı bir memlekette yaşıyoruz ve her ne kadar nasıl öldüğünü bilmesek de başkarakterimiz Hasan'ı bu kaderden nasibini almış biri olarak görüyoruz. Kısaca özetlemek gerekirse Hasan romanın kayıp karakteridir ve Neval üzerinden yıllar geçse de ilk aşkı olan Hasan'ın ardında bıraktığı sorular etrafında dolanarak ölümünü anlamaya çalışır. Buna bitmek bilmez derin bir yas duygusu eşlik eder. Neval Almanya'da reçetelerine yazdığı günlüklerde sık sık bellek mekanlarına uğrar. Yatılı ilköğretim bölge okulu ve Siirt'in Dağdöşü köyündeki mekanlara sıklıkla uğrayarak Hasan'ın ölümünün nedenlerini ve nasıllarını anlamaya çalışır. Bu geri dönüşlerin yaşandığı yıllar '80'li yılların neredeyse tamamına ve '90'lı yılların başına tekabül eder. Politik iklimin memleket insanını ezip geçtiği hayli sert yıllardır bu yıllar. Karakterlerimin siyasi iklimin hüküm sürdüğü coğrafyadan sonuna kadar nasibi almış karakterler olduğunu söyleyebiliriz. Bir neslin çocukluk ve ilk gençlik yılları heba olmuştur. Benim karakterlerim de bu sondan kurtulamaz.

'KARAKTERLER ZAMAN VE MEKAN İÇERİSİNDE ŞEKİLENDİ'

Almanya, İstanbul ve Siirt gibi farklı coğrafyalarda geçen bir hikaye anlatıyorsunuz. Anlatılıyor ki günümüzde de çok gündemde ve konuşulan bir konu olan göç bu hikayenin merkezinde. Bu konuda vermek istediğiniz mesaj neydi?

Öncelikle şunu söylemek isterim. Ben bir roman yazarıyım. Bu metni inşa ederken şu mesajı vermiydim diye düşünmedim. Karakterlerim içinden geçtikleri zaman ve mekan içerisinde şekillendiler. Çokça mekan kullandığım tespitine ka-

tılıyorum. Karakterlerimi farklı mekanlarda epey gezdirdim. Ve pek çok karakterimi hikayenin sonunda Almanya'da buluşturdum. Öncelikle Neval'in anne ve babasının yıllar önce Almanya'ya göç ettiklerini anımsamakta fayda var. Daha sonra Neval'in Hasan'ın ölümünü anladıktan sonra tıp fakültesini bitirir bitirmez yanına yan karakterimiz Mince'yi de alarak Almanya'ya göç ettiğini okuyoruz. Ve burada kendisi gibi göçmen bir insan olan Şiraz'la evlendiğini de. Bu ülkenin makus kaderlerinden biri olan göç yine yukarıda sözünü ettiğim sert politik iklimin sonucu olarak karşımıza çıkıyor. Nitekim Neval, ilk aşkı Hasan'ın ölümünden sonra memleketi bir mezar yeri olarak görüyor ve ülkesinden göç etmek zorunda kaldığını anlatıyor günlüklerinde.

Romanınız '80'li ve '90'lı yılların politik atmosferini anlatıyor. Dönemi de "Kayıp bir kuşağın, yitirilmiş bir çocukluğun, büyük arayışların, soluksuz bekleyişlerin dökiümü" olarak tarif ediyorsunuz. Okuyucu bu 'dökiüm'den ne anlamalı?

Sözünü ettiğimiz kuşak, hakkıyla sevememiş, hakkıyla bir gelecek kuramamış bugünlerin ellili yaşlarını süren bir kuşak. Darbelerden başını kaldıramamış, hayatı sürgünlerde geçmiş, hep mücadele etmek zorunda kalmış bir kuşak. Çocukluğu ve ilk gençliği ne yazık ki sert siyasi iklime kurban gitmiş. Kayıpların, ölümlerin sıkça yaşandığı bir dönemden söz ediyoruz. Ben romanımda bu iklim içerisinde nefes alıp vermeye çalışan karakterlere can vermeye çalıştım.

Üniversite yıllarında Hasan'ın ortadan kaybolması ve hikayenin geçtiği coğrafya düşünüldüğünde okullara ilk olarak Kürt sorunu geliyor. Hasan'ın ve Neval'in hikayesi bu bağlamda nereye oturuyor?

Öncelikle içe kapanık, edebiyata meraklı ve yaşadıklarına duyarlı Hasan'ın çocukluğundan itibaren çeşitli şekillerde saklandığını görüyoruz. Bu saklanmalar neredeyse Hasan'ın karakterine dönüşüyor. Üniversite yıllarında da Hasan'ın kaybolduğunu ve bu kaybın ölümlerle sonuçlandığını okuyoruz. Ama metin bize hiçbir şekilde Hasan'ın neden ve nasıl öldüğünü söylemiyor. Açıkçası bunu ben de bilmiyorum. Metnin kendi içerisinde bir dinamigi var ve belli bir yerden sonra ben de metnin sürüklediği şekilde yazmaya gayret ettim. Burada büyük boşluklar var. Ve bu boşlukları okurun doldurmasını da istedim aslında. Ben burada insanın hikayesini yazmaya, insanın derdini anlatmaya çalıştım. Herkesin o ya da bu şekilde bir kaybı olmuştur. Ve her insan kaybı karşısında aciz ve çaresizdir. Ben bu hikayede Siirt'i mekan olarak inşa etmiş olabildim. Ama nihai olarak anlattığım evrensel bir konu ve okurken insanları bu dertle baş başa bıraktım. Okuru Neval'in yasına ortak etmeye çalıştım. Herkesin mutlak suretle bir kaybı ve yası vardır. Ben insanın ölüm karşısındaki savunmasızlığını anlatmaya gayret ettim.

YATILI BÖLGE OKULLARI

ROMANIN geçtiği mekanlardan biri de Siirt Yatılı Bölge Okulu. Bu okullar geçtiğimiz yıllarda da çokça gündemdeydi. Bu konu farklı sanat dallarında da zaman zaman işlendi...Bunun yanında Zehir Sado ve Uzun Ali Hoca karakterleri de var. Bu iki farklı karakter üzerinden neler söylemek istersiniz?

Hasan ve Neval'in çocukluk hatıralarının büyük bir bölümü yatılı ilköğretim bölge okulunda geçiyor. Hayli küçük yaşta köylerinden alınarak bu okula yerleştiriliyor her ikisi de. Hasan ve Neval'in okuduğu bu okul, gerçekte uzunca bir dönem Kürt çocuklarının devşirilmeye çalışıldığı okullar oldu. 1970'lerin sonunda kurulan bu okullar uzunca bir dönem faaliyet gösterdi. Her ne kadar çok az kaynak elimizde olsa da pek çok talihsiz olayın bu okullarda yaşandığını biliyoruz. Ben de bir dönem bu okullarda okumuş biri olarak belli tanıklıkların olduğunu söyleyebilirim. Yıllar içerisinde bu okullarda okumuş pek çok insanla görüş-tüm. Hepsî ruhlarında derin travmalar yaratmış bu okullardan, yaşadıklarından üzüntüyle söz etti. Zehir Sado'ya geleceğ olursak. Bu karakter o okullarda görevli idarecilerin temsili bir adı aslında. Sistemin devamından sorumlu, muasır medeniyet mezurasını sonuna kadar çekmeye kararlı bir idareci Zehir Sado. Kürt çocuklarına kusursuz bir Türkçeyi öğretme konusunda ısrarlı. Diğer yandan Uzun Ali Hoca var. Oldukça duyarlı, hassas. Öğrencilere yakın olduğunu, onları anlamaya çalıştığını görüyoruz. Bu iki zıt karakter üzerinden "eğitim" meselesine farklı bir mercek tutmaya çalıştım aslında.

Fotoğraf: İBB

'Gençlik Tiyatrosu' belgesel oldu, gösterimi yapılacak

İSTANBUL Üniversitesi Talebe Birliği öğrencileri tarafından 1953 yılında amatör bir tiyatro olarak kurulan Gençlik Tiyatrosu 70 yıl sonra belgesel oldu. Yönetmen ve yapımcılığını Nurgül Bayram'ın yaptığı belgeselin gösterimi, 30 Ocak'ta İstanbul'da Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonunda gerçekleşecek. Belgesel, günün tanıklarıyla, belgeleriyle Gençlik Tiyatrosunun hikayesini ve Türkiye'nin kültür ve sanat tarihine kattıklarını anlatıyor.

Avni Dilligil'in desteğiyle kurulan, Türkiye'de toplumcu çağdaş tiyatronun temellerini atarak, Türk tiyatrosunun ilk kez Avrupa'da temsil edilmesini sağlayan Gençlik Tiyatrosu, pek çok usta yetiştirdi. Araştırma ve yapım aşaması beş yıl süren belgeselde; Ali Özgentürk, Genco Erkal, Haldun Dormen, Nevra Serezli, Osman Arolat, Rana Cabbar, Suna Keskin, Yılmaz Büyükerşen, Yılmaz Gruda ve Zihni Göktay'ın aralarında olduğu 42 isimle röportajlar yapılarak, daha önce yayınlanmamış fotoğraf ve görüntüler kullanıldı. Belgeselin müziklerini Ali Otyam ve seslendirmesini Levent Dönmez üstlendi.

Aykut Oray, Cüneyt Türel, Erol Keskin, Halit Akçatepe, Metin Serezli, Nisa Serezli, Şemsi İn-kaya, Tuncel Kurtiz, Ülkü Tamer ve birçok isim sahne tozunu ilk kez Gençlik Tiyatrosunda aldı. Tiyatro; Aydın Engin, Güngör Dilmen Musahip-zade Celal, Necati Cumalı, Osman Arolat, Turgut Özakman ve Vasıf Öngören'in aralarında bulunduğu yazarların ortaya çıkmasına ve eserler üretmesine olanak sundu. (KÜLTÜR SERVİSİ)

İzmir Uluslararası Belgesel Festivali başladı

İZMİR Uluslararası Belgesel Festivali 28 Ocak tarihine kadar İzmir Fransız Kültür Merkezinde bu yıl ikinci kez izleyicileri bulacak.

Seçici kurul üyeliğini Ali Demirtaş, Aykan Özener, Habib Yang ve Mehmet Unal'ın yaptığı festivalde üç ayrı dalda verilen "en iyi belgesel" ödülleri de sahiplerini buldu. Uzun metraj dalında, Kolombiyalı Yönetmenler Laura Bibibana Angel Rengifo ve Noah David DeBonis'in filmi "Strangers To Peace", kısa metraj dalında, Nepalli Yönetmen Gopal Shivakoti'nin "Perpetual Search" adlı filmi, deneysel dalında Arjantinli Yönetmen Mauricio Brunetti'nin filmi "The Exile Of The Sea" ödüle değer görüldü.

Dört gün boyunca İzmirli sinemaseverleri Fransız Kültür Merkezinde 23 film den ve yönetmen söyleşilerinden oluşan bir program bekliyor. Film gösterimlerinin ve söyleşilerin halka açık, ücretsiz olduğu bağımsız festival programını ve film kataloğuna Institut français İzmir'in internet sitesinden ulaşılabilir. (İZMİR/EVRENSEL)

Kalashnikov Society filminden bir sahne

devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz

V. İ. Lenin

1403*

**‘İP’TEN ‘İYİ PARTİ’YE
GEÇİŞ**

İyi Parti adayları hükümet gazetelerinde

Akşam, Sabah ve Yeni Şafak gibi hükümet gazetelerinde İyi Partinin İstanbul ve Ankara adaylarını açıklaması kendisine geniş yer buldu. Ancak aynı gazeteler genel seçimler öncesi İyi Parti için ‘İP, FETÖ’CÜ, Vatan haini’ diyordu.

İyi Partinin belediye başkanlığı seçimlerinde İstanbul ve Ankara adaylarını açıklaması hükümete yakın gazetelerde de yer aldı. Yeni Şafak, haberde Meral Akşener’in açıklamalarına geniş yer verirken, gazetelerinde daha önce İyi Parti’den “İP” olarak bahsetmesi hatırlandı.

‘PARA’ VE ‘VİTRİN’ DEMİŞLERDİ

Yeni Şafak gazetesi 25 Ocak’ta 1. sayfasında İyi Partinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkan adaylığına Buğra Kavuncu’yu seçmesine yer verdi. 10. sayfada görülen haberde, İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener’in konuşmasına

Hükümete yakın gazetelerde, İyi Parti’nin İstanbul ve Ankara adayları geniş yer buldu. Ancak, aynı gazeteler genel seçim öncesi İyi Parti’ye ‘İP’ diyordu.

geniş yer verildi. Hükümete yakın gazeteler adayların açıklanması haberini Meral Akşener’in İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ile sarıldığı fotoğrafları kullanarak sunmayı tercih etti.

Örneğin Yeni Şafak 10 Nisan 2023 tarihli nüshasında Ay-tun Çıray’ın çekilmesine dair “İyi Partide para konuştu” başlığında “İyi Parti aday listesini YSK’ye sunmadan kriz yaşandı” demişti.

Yine aynı gazete 31 Mayıs 2023 tarihindeki 13. sayfasında “İyi Partide rüzgara göre vitrin” başlığında şöyle deniyordu: “HDP’nin desteğiyle seçime giren İyi Parti 28 Mayıs sonrası vitrinini değiştiriyor.”

AKŞAM ‘İYİ PARTİ’YE GEÇTİ

24 Ocak 2024 tarihinde Akşam gazetesinde İyi Partinin belediye başkan adaylarını açıklaması internet

sitesinde “İyi Parti’nin İstanbul ve Ankara adayı belli oldu” başlığı yer alıyordu. Parti isminden özellikle “İyi Parti” denilerek bahsedilmişti.

Ancak aynı gazete 15 Aralık 2023 tarihindeki haberinde “İyi Partide CHP operasyonu” başlığıyla İyi Partinin, Ekrem İmamoğlu’nu meclis üyelerini “devşirmekle” suçlamasına yer vermişti. 13. sayfada görülen haberde “İyi Partide ittifak depremi” demiş ve İyi Partiden “İP” diyerek bahsetmişti.

SABAH ‘VATAN HAINİ, FETÖ’CÜ’ DİYORDU

Sabah gazetesi internet sitesinde düz bir şekilde sunduğu İyi Partinin adaylarını açıklaması haberinde Ekrem İmamoğlu hatırlatmasında bulundu ve “Genel seçimden önce abla kardeş pozları veren İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ile İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener arasında sert rüzgarlar esmişti. Ekrem İmamoğlu’nun partisine yönelik yürüttüğü operasyonla ilgili konuşan Akşener, ‘Partimize uzanan eller var. O elleri parça parça edeceğim’ demişti” ifadelerini kullandı.

Aynı gazete 18 Nisan 2023 tarihli 1. sayfasındaki haberinde ise “Vatan hainleri CHP ve İyi Partide dolmuş” başlığıyla Fırat Çakıroğlu’nun babasının sözlerine yer vermişti. 17 Nisan 2023’te ise yine 1. sayfada “FETÖ’cü isimler İyi Parti’yi esir aldı” başlığıyla istifa eden Hasan Sami Özvarınlı’nın sözlerine yer veriyordu. (İstanbul/EVRENSEL)

IPI KÜRESEL YÖNETİM KURULU:

İsrail’in ablukası altındaki Gazze’de çalışan gazeteciler, gösteri düzenledi. Gazeteciler ‘basın özgürdür susturulamaz’ yazılı pankartlar taşıdı. (Fotoğraf: AA)

Bu bir savaş suçu

ULUSLARARASI Basın Enstitüsünün (IPI) Güney Afrika’dan Filipinlere, Nijerya’dan Hindistan’a ABD’den İngiltere’ye kadar dünyanın pek çok ülkesinde bulunan Küresel Yönetim Kurulu üyeleri bir açıklama yayımlayarak, İsrail’in saldırılarında en az 80 muhabir ve medya çalışanının öldüğünü belirterek “Gazze’de gazetecilerin öldürülmesini durdurun” dedi. Açıklamada ayrıca İsrail’e “Uluslararası gazetecilerin Gazze’ye erişimine izin vermesi” çağrısında bulundu.

Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) Küresel Yönetim Kurulu üyeleri, İsrail-Gazze Savaşı’nın başlangıcından bu yana İsrail’in hava saldırılarında gazetecilerin aralıksız öldürülmesini mümkün olan en güçlü ifadelerle kınadı. Açıklamada “Biz, gazetecilerin güvenliğine ve basın özgürlüğüne yönelik bu benzeri görülmemiş saldırı karşısında dehşet içinde bir aradayız. Ekim ayından bu yana Gazze ve güney Lübnan’da en az 80 gazeteci öldürüldü. Bu, IPI’nin 1950’de kurulmasından bu yana bir çatışma bölgesinde bu kadar kısa sürede öldürülen en fazla gazeteci sayısı” denildi.

SAVAŞ KURALLARI HATIRLATILDI

Açıklamada ayrıca “Bu dayanılmaz kan kay-bını protesto etmek ve gazetecilere yönelik bombardımanın ve Gazze’deki meslektaşlarımızın açıkça hedef alınmasına derhal son verilmesini talep etmek için, en ağır şartlara karşı ayırdığımız kolektif sesimizi yükseltiyoruz” ifadeleri kullanıldı.

İsrail’i, “Devletleri silahlı çatışma zamanlarında gazetecileri ve sivilleri koruma yükümlü-lüğü altına sokan savaş kurallarına saygı duy-maya çağırın” IPI; İsrail yetkililerini, gazeteci-lerin kendi güçleri tarafından öldürüldüğü tüm vakaları şeffaf ve güvenilir bir şekilde so-ruşturmaya da davet etti.

‘ACİL VE SOMUT ADIM ATIN’

Açıklamada şu ifadelerle yer verildi: “Gazetecileri kasten hedef almanın bir savaş suçu oldu-ğunun altını çiziyoruz. IPI, bunu yapanların mahkeme önünde hesap vermesini sağlamak için ortaklarımızla birlikte çalışacaktır. Ayrıca İsrail’in uluslararası mütteliklerini, gazetecilerin bu savaşı özgürce ve güvenli bir şekilde haber yapma haklarını korumak için acil ve somut adımlar atmaya çağırıyoruz. Gazze’de gazeteciler-in ve ailelerinin öldürülmesine son verilmesi için İsrail yetkililerine gerçek ve etkili baskı uygulan-malı. Halen Gazze’de görev yapan, dünyanın gözü kulağı olmak için hayal bile edilemeyecek koşullarda hayatlarını tehlikeye atan meslektaş-la-rımıza duyduğumuz saygı ve hayranlık, dehşeti-miz kadar derindir. Onların dayanışması var, biz de onların yanındayız. Gazetecilere ve gazetecili-ğe yönelik bu benzeri görülmemiş saldırının sona ermesi gerekiyor. Daha fazla zaman ve daha fazla hayat kaybedilemez.” (MEDYA SERVİSİ)

‘Gerçeklerden taviz vermeyen gazeteciliğe ihtiyaç var’

GAZETECİ Uğur Mumcu’nun anma etkinliğinde konuşan Gazetemiz Yazarı Fatih Polat, “Bedeli ne olursa olsun, gerçeklerden geri durmadan yapılan bir gazeteciliğe ihtiyaç var” dedi.

Gazeteci Uğur Mumcu, katledilişinin 31. yıl dönümünde Kartal Uğur Mumcu Mahallesi’nde yapılan etkinlikte anıldı. Uğur Mumcu Mahallesi Çevre Kültür Dayanışma Derneği (UMDER) ve Kartal Belediyesi’nin ortaklaşa yaptığı etkinlik Uğur Mumcu Kültür Merkezinde gerçekleştirildi.

Gazetemiz Yazarı Fatih Polat’ın konuşmacı olduğu anma gecesi Gazeteci Can Dündar’ın hazırladığı Uğur Mumcu Belgeseli gösteriminin ardından UMDER Başkanı Hasan İldan’ın açış konuşmasıyla başladı. Mumcu’nun gazeteciliğini güçlüden değil, haklıdan yana kullandığını belirten İldan, halkın haber alma hakkı için de Mumcu’nun mücadelesini sürdürdüğünü söyledi.

Uğur Mumcu’nun yaşamı hakkında kısa bilgiler paylaşan Fatih Polat, Mumcu’nun usta bir gazete-

ci olduğunu belirtti. Polat, Mumcu’nun 1975’te yazdığı kitapta, Dönemin Başbakanı Süleyman Demirel’in yeğeni Yaya Demirel’in mobilya ihracatı üzerinden nasıl ihya edildiğine dair kısa bir alıntı yaparak, günümüzdeki örnekleriyle karşılaştırdı ve devletin nasıl ‘söğüşlendiğini’ aktardı.

Mumcu cinayetinin işlendiği dönemin bütününe bakılması gerektiğini söyleyen Polat, Mumcu’nun katledildiği dönemi işaret ederek 12

Eylül darbesi sonrasında uyanışa geçen ve hareketlenen işçi eylemleri, Zonguldak maden işçilerinin yürüyüşünü hatırlattı. Polat, ayrıca toplumsal uyanışların önüne geçmek ve topluma gözdağı vermek için cinayetin işlendiğini vurguladı.

Uğur Mumcu’nun da katledilen diğer aydınlar gibi, demokratik, bağımsız ve sömürünün olmadığı bir Türkiye özlemi çektiğini belirten Polat, “Onun için işaretlendiler. Onun için şimdi aramızda yoklar.

Aramızda olmama nedenleri duruş-ları ve yaptıklarıyla ilgiliydi” dedi.

DİK DURMA SORUMLULUĞU...

Gazetecilerin sorumluluğuna işaret eden Polat, “Gazetecilerin dik durma sorumluluğu var; haber alma hakkı bakımından ödün vermeden, bedeli ne olursa olsun, gerçeklerden geri durmadan yapılan bir gazeteciliğe ihtiyaç var. Türkiye’nin çok güçlü bir mirası var” ifadelerini kullandı. Bırakılan gazetecilik mirasının tüm gazetecilere sorumluluk yüklediğini hatırlatan Polat, “Bu aynı zamanda bizi güçlendiriyor. Aynı zamanda onlar geleceğimize kararlı bir şekilde bakma, işini düzgün yapma, dik durma çabamızda ve yürüyüşümüzde yanımızda olmaya devam ediyorlar” dedi.

Polat’ın konuşmasından sonra Kartal Belediye Başkan Yardımcısı Dr. Dilek Kars ve UMDER Başkanı Hasan İldan, Polat’a plaket verdi. Şiir dinletisinin ardından gece Müzisyen Aydın Ağırca’nın ve ekibinin müzikleriyle sona erdi. (İstanbul/EVRENSEL)

h 07.00 Günaydın
Türkiye 08.00 Yeni
Bir Sabah 13.00
Haber Masası
15.00 Halkın Haberi 16.00
Gündem Özel 18.00 Halk
Ana Haber 20.00 Dünya-
nın Binbir Hali

SZC 06.00 Haber
Bülteni 07.00 Saba-
hın Sözcüsü 09.00
Para Politika 12.00
Gündem Masası 15.00
Öncesi Sonrası 17.00 Ha-
ber Saati 18.45 3. Sayfa
19.00 Ana Haber

TELE 1 08.00 Gün Ba-
şlıyör 11.00 Gerçek
Haber, Gerçek
Ekonomi 13.00
Gün Ortası 16.00 Habere
Doğru 18.00 Ana Haber
20.00 4 Soru 4 Yanıt 21.00
Gündem Özel

KRT 08.00 Uyanma Va-
ti 13.00 Gün
İzi 16.00 Ankara Saati
18.00 Ana Haber 20.00
Gündem Özel

FOX 07.45 Çalar
Saat 10.30 Yeni
Bir Gün 12.00
En Hamarat Benim 15.00
Bu Tabak Kimin? 19.00
FOX Ana Haber 20.00 Ka-
der Bağları

TRT 07.00 Kalk Gi-
delim 10.30 Haya-
ta Gülümse 13.15
Seksenler 16.00 Diriliş
“Ertuğrul” 19.00 Ana Ha-
ber 20.00 Sen Türkülerini
Söyle

SHOW 08.00 Bu Sa-
bah 10.00 Yeşil
Vadi’nin Kızı
12.15 Gelin Evi 15.00 Vaz-
geçme 18.45 Show Ana
Haber 20.00 Kızılıncı Şer-
beti

9 09.00 Neler
Oyluyor Hayat-
ta? 11.00 Yap-
rak Dökümü
13.00 Gelinim Mutfakta
16.00 Aşk-ı Memnu
18.30 Kanal D Ana Ha-
ber 20.00 Arka Sokaklar

BAŞSAĞLIĞI

Çukurovalı bir güzel insan
Kadıköylü, Kadıköy Mühendisliğ’in
“Gara” Doğan’ı
Elektrik Mühendisleri Odasının
eski şube yöneticisi
Parti emekçisi, yiğit yoldaşımız

Doğan Rıza Bozcuk’u

kaybettik. Anısı örnek olmaya devam edecek.

**Emek Partisi
Kadıköy İlçe örgütü**

Basın İlan Kurumu, resmi ilan hakkımızı tümüyle iptal etti!

BİR KEZ DAHA İLAN EDİYORUZ: #EVRENSELSUSMAZ

Zayi ilanı

reklam@evrensel.net
Tel: 0850 302 20 67 Fax: 0212 654 15 04

Kelimesi 2,5 -TL, zayi ilanları
kelimesi 2-TL

751 nolu İZENERJİ güvenlik personel
kimlik kartımı kaybettim.
Hükümsüzdür. **Serdar Cantak**

444 9 522
info@ajanspress.com.tr
AjansPress®

E-gazete’ye abone ol,
dayanışmaya güç kat!

**196 ÜLKE
150 MİLYON WEB SİTESİ
38 SOSYAL MEDYA PLATFORMU**

Ajans Press tarafından, dünyanın önde gelen ülkelerinden 500 yazılım mühendisi ile geliştirilen ve medya mecralarının tümünü bir arada sunan **ilk ve tek platform.**

NEWSCOPE

emek evrenselidir

evrensel

MURAT KURUM İSTANBUL SEÇİMLERİ İÇİN VAATLERİNİ AÇIKLADI:

BOLCA RANT BOLCA İNŞAAT

AKP İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Murat Kurum, İstanbul için vaatlerini açıkladı. Kurum'un kazanması halinde ihale, inşaat, rant siyaseti daha da güçlendirilecek.

Cumhur İttifakı'nın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı Murat Kurum, "Türkiye Yüzyılı İstanbul Vizyonu Toplantısı"nda seçim vaatlerini açıkladı. Kurum, AKP iktidarının 22 yılda yapmadıklarını vaat diye sundu. Kurum'un vaatleri sermaye kesimine yeni rant alanları açma hedefini de ortaya koydu. Son 11 yıl içerisinde ülke genelinde sadece 238 bin civarında riskli yapı dönüştürülmüşken, Murat Kurum İstanbul'da beş yılda 650 bin konut inşa edecekleri vaadinde bulundu. AKP iktidarı döneminde çıkarılan imar aflarının yürütücüsü olan Kurum, vaat olarak, «Deprem terörle mücadele kadar önemlidir. Bir milli güvenlik sorunudur. Afete dirençli bir İstanbul vaat ediyoruz» sözlerini sarfetti. Murat Kurum'un adaylığı açıklandığında hem kendisinin hem de Cumhurbaşkanı Tayyip

Erdoğan'ın vurguladığı Kanal İstanbul projesine Kurum'un bu konuşmasında yer vermemesi ise dikkat çekti.

İMAR AFLARINDAN 'DEPREM TERÖR KADAR ÖNEMLİ' SOYLEMİNE

Kurum'un "Sistem İstanbul" isimli projesinde kentsel dönüşüm ve deprem ön plana çıktı. 6 Şubat depremleri döneminde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yapan Kurum, 2018 imar affının da yürütücüsü. "Deprem terörle mücadele kadar önemlidir. Bir milli güvenlik sorunudur" diyen Kurum, 22 yıllık AKP iktidarının yapmadığı kentsel dönüşümü Belediye Başkanlığı vaadi olarak sundu. Murat Kurum, "Afete dirençli bir İstanbul vaat ediyoruz. 7, 5 milyon ev ve işyerinden 1.5 milyonu risk altında. 600 bin konutun acilen dönüştürülmesi gerekiyor. 5 yılda yatay mimari eksenli, komşuluk

ilişkilerini baz alan, 650 bin konut inşa edeceğiz" dedi. Kurum'un bakanlık döneminde ve AKP'nin son 22 yıllık yapı faaliyetleri ise hem barınmayı piyasalaştırdığı hem de kentsel dönüşüm adı altında rantsal dönüşüm yapıldığı için tartışmalara neden olmuştu.

VAATLER RANT KAYGISI YARATTI

KİPTAŞ bünyesinde 300 bin konutun yapımına başlanacağını söyleyen Kurum, "15 Nisan'da başvuruları alacağız yarısı bizden diyerek, 700 bin lira hibe desteği, ilave 700 bin kredi desteği, 100 bin lira da taşınma desteği vereceğiz. 18 ayda bu konutlarımızı tamamlayacağız. 250 bin yuvamızı da vatandaşımızı ve özel sektörümüzü destekleyerek tamamlayacağız. Gerekli imar düzenlemelerini hayata geçireceğiz" dedi. Kurum'un bu vaadi TOKİ'nin İstanbul ve Ankara'da duyurdu-

ğu TOKİ projelerinin 4 yıldır tamamlanmadığı ve fahiş fiyatlar istendiği için haftalardır eylem yapan TOKİ mağdurlarının talepleriyle de çelişiyor.

ORMANLARI YOK EDENLERDEN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELE VAADİ

Murat Kurum, "Birleşmiş Milletler olarak imzalanmış sıfır atık projesi bizim hedef projemiz olacak. İstanbul'un atıklarını artık sokakta bırakmayacağız, dönüştüreceğiz. İBB enerjisini kendisi üretecek bunu da kuracağımız yeni enerji yatırımlarıyla, HES, RES ve JES'lerle yapacağız. Sıfır atık hedefine ilk ulaşan metropol İstanbul olacaktır" vaatlerinde bulundu. Ancak 22 yıllık AKP iktidarı, başta Akbelen ve Marmara'nın Kuzey ormanları olmak üzere yeşil alanların, ormanların ranta açılması gibi çokça örneklerle dolu. (HABER MERKEZİ)

Fotoğraflar: AA

ÇOCUKLAR TARİKATLARA MAHKUM EDİLDİ

MURAT Kurum'un diğer vaatlerinden biri de her mahalleye 7/24 nöbetçi kreş açılması oldu. 22 yıldır AKP iktidarı iş yerlerinde ve mahallelerde kreş açmak yerine çocukları tarikatların, cemaatlerin ve kaçak kuran kurslarına mecbur etti. Öte yandan kadınlara "esnek çalışma" gibi formüller üretmeye devam eden iktidar sömürüyü ağırlaştırmak ve bakım emeğini kadınların üzerine yıkmaya devam ediyor.

EN AZ 21 ETKİNLİK YASAKLANDI

"İki yeni tiyatroyu kentimize kazandıracağız. 25 yaş altı İstanbullulara yılda 3 defa ücretsiz bilet gibi avantajlar sağlayacağız" vaatlerinde bulunsada 2022 sadece 2022 yılından itibaren en az 21 konser ve festival yasaklandı.

ÇİĞLİ

**183 MİLYON
EURO YATIRIM**

TRAMVAYI

27 OCAK'TA

AÇILIYOR

**söz
verdik
yaptık**

TUNÇ SOYER
İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI